

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη

**Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών
Εξελίξεων στην Ισπανία**

Νοέμβριος 2025

Επιμέλεια-σύνταξη:

Παντελής Γκάσιος
Χριστίνα Οικονόμου
Αριάδνη Κορμαλή
Παναγιώτα Μποζίνη

Πληθωρισμός Νοεμβρίου 2025 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία που δημοσίευσε στις 29/11 το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή για τον Νοέμβριο τ.ε. παρουσίασε επιβράδυνση για πρώτη φορά έπειτα από έξι μήνες, διαμορφούμενος στο 3%. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας και σε μικρότερο βαθμό, στη συγκράτηση των τιμών σε αγαθά και υπηρεσίες που εντάσσονται στην κατηγορία της αναψυχής και του πολιτισμού, οι οποίες καταγράφουν αύξηση χαμηλότερη σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Αντιθέτως, ανοδική πίεση ασκούν οι αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων και των μη αλκοολούχων ποτών. Ο υποκείμενος πληθωρισμός, ο οποίος δεν περιλαμβάνει ενέργεια και μη επεξεργασμένα τρόφιμα, ανήλθε στο 2,6%, αυξημένος κατά ένα δέκατο της ποσοστιαίας μονάδας, σε σχέση με τον Οκτώβριο τ.ε.

Παρά τις ενδείξεις εξομάλυνσης, οι πληθωριστικές πιέσεις στην Ισπανία παραμένουν εντονότερες από τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ, όπου ο πληθωρισμός εκτιμάται ότι κινείται περί το 2,1%, επίπεδο συμβατό με τον στόχο του Ευρωπαϊκού Κεντρικού Τραπεζικού Συστήματος. Στους παράγοντες που συντελούν στη σχετική αποκλιμάκωση στην υπόλοιπη ευρωζώνη περιλαμβάνονται η υποχώρηση της διεθνούς τιμής του πετρελαίου κατά περίπου 15% σε ετήσια βάση και η ενίσχυση του ευρώ κατά

10% έναντι του δολαρίου, η οποία μειώνει το κόστος εισαγωγών. Στην Ισπανία, ωστόσο, εξωγενείς θετικές συνθήκες αντισταθμίζονται από παραμέτρους που διατηρούν τις πιέσεις στο εσωτερικό, όπως η αύξηση της τιμής του πετρελαίου κίνησης κατά περίπου 7% από τον Ιούνιο τ.ε. καθώς και η ισχυρή οικονομική δραστηριότητα που αναμένεται να οδηγήσει σε ανάπτυξη κοντά στο 3% για το 2025. Επιπλέον, η σημαντική δημογραφική αύξηση, με τον πληθυσμό να προβλέπεται ότι θα αγγίξει τα 50 εκ. έως τα τέλη του 2026, ενισχύει την εγχώρια ζήτηση και περιορίζει τη δυνατότητα περαιτέρω αποκλιμάκωσης των τιμών.

Οικονομολόγοι εκτιμούν ότι ο Δεκέμβριος ενδέχεται να καταγράψει περαιτέρω μείωση του πληθωρισμού στο 2,8%, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερα υψηλές τιμές που είχαν καταγραφεί πριν από ένα έτος. Για το σύνολο του 2026, ωστόσο, οι προβλέψεις συγκλίνουν στο ότι ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός της Ισπανίας θα κυμανθεί περί το 2,7%, γεγονός που υποδηλώνει πιθανή παραμονή των τιμών σε επίπεδα υψηλότερα από τα επιθυμητά, παρά τις διεθνείς συνθήκες που ευνοούν την αποκλιμάκωση.

Χρηματιστήριο

Ο χρηματιστηριακός δείκτης IBEX35 έκλεισε στις 28 Νοεμβρίου στις 16.371,60 μονάδες, καταγράφοντας μηνιαία άνοδο της τάξεως του 2,1% έναντι των 16.032,60 μονάδων στο τέλος Οκτωβρίου. Σε ετήσια βάση, ο δείκτης IBEX35 εμφανίζεται αυξημένος κατά 39,5%, ενώ σε τριμηνιαία βάση έχει καταγράψει άνοδο της τάξεως του 9,6%.

Η Orange αποκτά τον αποκλειστικό έλεγχο της MasOrange έναντι 4,25 δισ. ευρώ

Όπως ανέφεραν εδώ έγκυρες οικονομικές πηγές, ο γαλλικός τηλεπικοινωνιακός Όμιλος Orange εξαγόρασε το υπόλοιπο 50% του κεφαλαίου του Ομίλου MasOrange από την ΜάσΜόνιλ έναντι 4,25 δισ. ευρώ και συγκεκριμένα από τα επενδυτικά Ταμεία που την ελέγχουν, αναλαμβάνοντας μάλιστα και εταιρικό χρέος της τάξεως των 12,64 δισ. ευρώ. Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος Orange κατέληξε σε συμφωνία με τα επενδυτικά funds που κατέχουν τον Όμιλο ΜάσΜόνιλ (KKR, Cinven και Providence Equity Partners) για την απόκτηση του υπόλοιπου 50% της MasOrange έναντι 4,25 δισ. ευρώ, αναλαμβάνοντας μάλιστα το εταιρικό χρέος του δεύτερου, το οποίο ανερχόταν σε 12,636 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2024. Η εν λόγω συναλλαγή θα πρέπει να υποβληθεί σε διαδικασία εγκρίσεων από τις αρμόδιες κανονιστικές Αρχές και αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2026.

Όπως αναφέρουν ανωτέρω πηγές, ο Όμιλος Orange που ελέγχεται από το γαλλικό Κράτος με 23% συμμετοχή και η ΜάσΜόνιλ, της οποίας το κεφάλαιο κατανέμεται μεταξύ των τριών προαναφερθέντων επενδυτικών Ταμείων και άλλων μειοψηφούντων μετόχων μεταξύ των οποίων εταιρικά στελέχη, έχουν ολοκληρώσει συμφωνία συγχώνευσης 50/50 στη διάρκεια του 2024 μεταξύ της ισπανικής θυγατρικής της Orange και της ΜάσΜόνιλ, με σκοπό την δημιουργία της μεγαλύτερης ισπανικής εταιρείας τηλεπικοινωνιών σε αριθμό

πελατών, σε μια συμφωνία αξίας πλησίον των 19 δισ. ευρώ. Η σημερινή απόκτηση του 50% των μετοχών του συγχωνευμένου Ομίλου από την Orange βασίζεται στις συμφωνίες συγχώνευσης, που επέτρεπαν σε οποιονδήποτε από τους εταίρους να υποβάλει αίτηση για αρχική δημόσια προσφορά (IPO) δύο χρόνια μετά την ολοκλήρωση της αρχικής συναλλαγής, η οποία πραγματοποιήθηκε στα τέλη Μαρτίου 2024.

Σύμφωνα με εκπροσώπους του Ομίλου Orange, η εν λόγω συναλλαγή, η οποία θα πραγματοποιηθεί σε μετρητά, θα επισημοποιηθεί με την υπογραφή δεσμευτικής συμφωνίας πριν από το τέλος του 2025, με την επιφύλαξη της έγκρισης των τελικών όρων και προϋποθέσεων. Η αγορά θα παρουσιαστεί στους αρμόδιους εκπροσώπους των εργαζομένων και στη συνέχεια θα απαιτήσει έγκριση από τις αρμόδιες ρυθμιστικές Αρχές. Η ημερομηνία ολοκλήρωσης αναμένεται να είναι το πρώτο εξάμηνο του 2026. Εκτός από τα 4,25 δισ. ευρώ, οι μέτοχοι της ΜάσΜόνιλ αναμένεται να λάβουν ένα επιπλέον μέρισμα ύψους 50 εκατ. ευρώ, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σύμφωνα με πηγές που γνωρίζουν τη συμφωνία. Ο γαλλικός Όμιλος δήλωσε σε σχετικό δελτίο Τύπου ότι η εξαγορά θα επιταχύνει τον στρατηγικό του στόχο και θα ενισχύσει περαιτέρω τη θέση της Orange στην Ισπανία, την δεύτερη σημαντικότερη αγορά του ομίλου στην Ευρώπη. Σύμφωνα με το δελτίο, «με πλήρη ιδιοκτησία, η Orange επιβεβαιώνει την μακροπρόθεσμη δέσμευσή

της στην Ισπανία και την εμπιστοσύνη της στην MásMóvil και την ομάδα διοίκησής της για τη δημιουργία εταιρικής αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη».

Εδώ οικονομικές πηγές σημειώνουν ότι όταν τα επενδυτικά Ταμεία KKR, Cinven και Providence είχαν αποκτήσει την MásMóvil μέσω προσφοράς εξαγοράς το 2020, είχαν συνεισφέρει κεφάλαια της τάξεως των 2 δισ. ευρώ, ενώ μετά την συγχώνευση με την Orange είχαν λάβει έκτακτο μέρισμα συνολικού ύψους 1,44 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με κλαδικά δημοσιεύματα, η συγχώνευση και η δημιουργία του Ομίλου MasOrange πέρασι ήταν στην πραγματικότητα μια «αναβαλλόμενη» εξαγορά της MásMóvil από την Orange, οπότε μόλις τηρήθηκαν οι σχετικές προθεσμίες για την οριστικοποίηση της εξαγοράς, η Orange προχώρησε στην εξαγορά του μεριδίου που υπολειπόταν ώστε να αποκτήσει ολόκληρο το κεφάλαιο του συγχωνευμένου Ομίλου. Οι ίδιες κλαδικές πηγές

αναφέρουν ότι η μείωση του εταιρικού χρέους της MásMóvil που συμβαίνει κατά την παρούσα περίοδο ουσιαστικά έδωσε το έναυσμα στην Orange να προχωρήσει στην εξαγορά. Ο κλαδικός Τύπος επισημαίνει ότι, παρ' όλο που η MasOrange διαθέτει συνέργειες / εξοικονομήσεις της τάξεως των 500 εκατ. ευρώ που προκύπτουν από τη συγχώνευση, στην πραγματικότητα η εταιρεία συσσωρεύει έως τώρα σημαντικές ζημιές λόγω του υψηλού κόστους χρηματοδότησης του υψηλού χρέους της.

Επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης τουριστικών αφίξεων στην Ισπανία το Σεπτέμβριο 2025

Σύμφωνα με στοιχεία του INE (Ισπανικό Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής) της 31^{ης} Οκτωβρίου τ.ε., οι αφίξεις ξένων τουριστών τον Σεπτέμβριο αυξήθηκαν μόλις κατά 0,8%, φτάνοντας τα 9,68 εκατ. ταξιδιώτες έναντι της αύξησης σχεδόν 3% κατά το μήνα Αύγουστο, επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις επαγγελματιών του κλάδου για επιβράδυνση στο ρυθμό αύξησης των αφίξεων. Με τα εν λόγω δεδομένα, η πιθανότητα επίτευξης του οροσήμου των 100 εκατ. επισκεπτών για φέτος φαίνεται, ωστόσο, να απομακρύνεται έτι περαιτέρω, παρόλο που οι αφίξεις για το 2025 αναμένεται να υπερκεράσουν τις αφίξεις του 2024, με εκτιμήσεις να τις τοποθετούν περί των 97 εκατ. επισκεπτών.

Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης των διεθνών επισκεπτών, από τα 9,68 εκατ. διεθνών τουριστών που έφθασαν στην Ισπανία το Σεπτέμβριο, το Ηνωμένο Βασίλειο κατέχει την πρώτη θέση, με αύξηση 2%, η Γερμανία, που τοποθετείται δεύτερη, σημείωσε πτώση κατά 2,5% τον Αύγουστο και η Γαλλία, τρίτη χώρα προέλευσης αφίξεων, κατέγραψε πτώση 1,6%. Άλλες αγορές που συνέβαλαν καθοριστικά στα προηγούμενα ρεκόρ αφίξεων, όπως η Ιταλία και η Ολλανδία, κατέγραψαν επίσης αρνητικά ποσοστά τον Σεπτέμβριο, με ετήσιες μειώσεις 2,7% και 3,7% αντίστοιχα. Οι μόνες αγορές που αντιστάθηκαν ήταν οι ΗΠΑ, με ετήσια αύξηση 3,1% — ξεπερνώντας σε όγκο επισκεπτών τις σκανδιναβικές χώρες —

καθώς και η Ιρλανδία και η Πορτογαλία, με αυξήσεις 13,4% και 7,8% αντίστοιχα.

Οι συνολικές δαπάνες των ξένων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά 6% το Σεπτέμβριο, φθάνοντας τα 13,36 δισ. ευρώ (105,827 δισ. στο εννεάμηνο). Ο μέσος όρος δαπάνης ανά επισκέπτη ανήλθε στα 1.380 ευρώ (+5% ετησίως), ενώ οι ημερήσιες δαπάνες έφθασαν τα 204 ευρώ (+4,52%). Η άνοδος των δαπανών οφείλεται στην αύξηση των τιμών στα ξενοδοχεία (μέση τιμή 170 ευρώ έως τον Σεπτέμβριο) και στις πτήσεις. Παράλληλα, η μέση διάρκεια διαμονή για το μήνα Σεπτέμβριο διαμορφώθηκε στις 6,77 ημέρες.

Όσον αφορά τον προορισμό των διεθνών επισκεπτών το Σεπτέμβριο, οι Βαλεαρίδες ήταν ο δημοφιλέστερος προορισμός, με 2,18 εκατ. αφίξεις (+3,4%). Ακολούθησε η Καταλονία, η οποία κατέγραψε 2,02 εκατ. αφίξεις αλλά με ετήσια μείωση 1,36%. Στην τρίτη θέση βρέθηκε η Ανδαλουσία σημειώνοντας αύξηση των ροών κατά 3,43%, φθάνοντας τα 1,47 εκατ. επισκέπτες. Στο εννεάμηνο του 2025, η Καταλονία παραμένει πρώτη σε αφίξεις (15,8 εκατ., αν και με οριακά μηδενική αύξηση σε σχέση με το 2024), ακολουθούμενη από τις Βαλεαρίδες Νήσους (13,7 εκατ. και αύξηση +3%) και την Ανδαλουσία (11,5 εκατ. που καταγράφει τη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση της τάξεως του +7,25%).

Παρουσία Mario Draghi στη Μαδρίτη: Προειδοποίηση για την Ευρώπη και υπεράσπιση του κοινωνικού Κράτους

Με αφορμή την πρόσφατη επίσκεψη του Mario Draghi στη Μαδρίτη, πρώην Προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και Πρωθυπουργού της Ιταλίας, παρουσιάζονται κατωτέρω τα βασικά σημεία των τοποθετήσεων του για την τρέχουσα κατάσταση της Ε.Ε., στο πλαίσιο ημερίδας που παρακολούθησε η ασκούμενη στο Γραφείο μας κα Μποζίνη.

Στις 4 Νοεμβρίου 2025, ο κ. Draghi εμφανίστηκε μπροστά σε ακροατήριο επιχειρηματιών και ακαδημαϊκών σε ημερίδα η οποία διοργανώθηκε από τον μεγάλο ισπανικό ενεργειακό Όμιλο Naturgy σε συνεργασία με το IESE Business School του Πανεπιστημίου της Ναναρρα, στέλνοντας ένα σαφές και επιτακτικό μήνυμα: η Ευρώπη χρειάζεται επείγοντως επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις, καθώς ο χρόνος για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας και της γεωπολιτικής της αυτονομίας μειώνεται συνεχώς. Ο κ. Draghi τόνισε την ανάγκη για προσαρμοστικότητα και πραγματισμό, υπογραμμίζοντας ότι οι ευρωπαϊκές διαδικασίες που βασίζονται στην ομοφωνία συχνά καθυστερούν κρίσιμες αποφάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, επανάφερε την έννοια ενός «πραγματιστικού φεντεραλισμού», όπου οι προοδευτικές αλλαγές μπορούν να προωθούνται μέσω συνεργασιών κρατών-μελών που επιθυμούν να δράσουν χωρίς ατέρμονες διαπραγματεύσεις.

Επιπλέον, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην υπεράσπιση του κοινωνικού Κράτους, το οποίο, όπως υπογράμμισε, δεν αποτελεί βάρος για την ανταγωνιστικότητα, αλλά αντίθετα μπορεί να ενισχύσει την ευελιξία των αγορών εργασίας και την επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Αναφέρθηκε στο παράδειγμα της Σουηδίας, όπου η υψηλή κοινωνική δαπάνη συνδυάζεται με δυνατές κεφαλαιαγορές και υψηλή τεχνολογική καινοτομία.

Οι δηλώσεις του Draghi έγιναν σε μια περίοδο γεωπολιτικών εντάσεων και αυξανόμενων προκλήσεων για την Ευρώπη, από την ενεργειακή ασφάλεια έως την τεχνολογική εξάρτηση από τρίτες χώρες. Το μήνυμά του ήταν σαφές: χωρίς γρήγορη δράση και σοβαρές μεταρρυθμίσεις, η Ευρώπη κινδυνεύει να μείνει πίσω. Η εκδήλωση έληξε με θερμό χειροκρότημα, αντανακλώντας την εκτίμηση του ακροατηρίου για έναν πολιτικό και τεχνοκράτη που συνεχίζει να υπενθυμίζει ότι η ικανότητα της Ευρώπης να προστατεύει τους πολίτες της και να παραμένει ανταγωνιστική εξαρτάται από το συνδυασμό πολιτικής βούλησης, επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

Στοιχεία ανεργίας για τον Οκτώβριο 2025 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το ισπανικό Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης, η ισπανική αγορά εργασίας παρουσίασε σημαντική ανθεκτικότητα κατά τον μήνα Οκτώβριο τ.ε., παρά τη λήξη της θερινής τουριστικής

περιόδου. Η απασχόληση αυξήθηκε κατά 141.926 άτομα, καταγράφοντας τη δεύτερη υψηλότερη επίδοση για τον μήνα Οκτώβριο μετά το 2021 (έτος ανάκαμψης από την πανδημία). Ο συνολικός αριθμός των ασφαλισμένων στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ανήλθε σε 21,8 εκ. σημειώνοντας ετήσια αύξηση της τάξεως του 2,38%, τον υψηλότερο ρυθμό από τον Ιανουάριο τ.ε.

Η λήξη της θερινής περιόδου οδήγησε σε απώλειες 50.594 θέσεων στον κλάδο της εστίασης, 34.341 στη δημόσια υγεία, 16.747 σε διοικητικές υπηρεσίες και περίπου 2.000 στο εμπόριο. Οι απώλειες αυτές αντισταθμίστηκαν κυρίως από 167.329 νέες προσλήψεις στον τομέα της εκπαίδευσης (λόγω της έναρξης του σχολικού έτους), καθώς και από αύξηση στην απασχόληση στους κλάδους των επαγγελματιών υψηλής εξειδίκευσης, της πληροφορικής και επικοινωνιών (+15.000), του κατασκευαστικού τομέα (+15.300) και των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (+16.700).

Αφαιρουμένων των παραγόντων της εποχικής εργασίας, η απασχόληση αυξήθηκε κατά 64.500 άτομα, μια από τις υψηλότερες επιδόσεις της τελευταίας δεκαετίας για τον μήνα Οκτώβριο. Όσον αφορά την ανεργία, αυτή παρουσίασε μέτρια αύξηση κατά 22.101 άτομα, αριθμός αισθητά χαμηλότερος από την αντίστοιχη άνοδο του Οκτωβρίου κατά το προηγούμενο έτος (26.769 άτομα). Ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων ανήλθε σε 2,4 εκ.

Επισημαίνεται ότι η συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση κατέγραψε ιστορικό

ρεκόρ, υπερβαίνοντας τα 10,3 εκ. εργαζόμενες, με αύξηση σχεδόν 110.000 άτομα, ενώ η απασχόληση των ανδρών αυξήθηκε κατά 31.000. Η αύξηση στον τομέα της εκπαίδευσης, όπου κυριαρχεί η γυναικεία απασχόληση, εξηγεί εν μέρει εν λόγω εξέλιξη. Παράλληλα, ο αριθμός των εργαζομένων αλλοδαπών έφθασε σε νέο ιστορικό υψηλό, ξεπερνώντας για πρώτη φορά τα 3,1 εκ. (3.101.500). Η ενίσχυση της απασχόλησης στον κατασκευαστικό κλάδο συνέβαλε καθοριστικά στη θετική αυτή εξέλιξη.

Εν λόγω δημιουργία θέσεων εργασίας που καταγράφεται τον Οκτώβριο τ.ε. έρχεται σε συνέχεια της θετικής πορείας του τρίτου τριμήνου, κατά το οποίο ο αριθμός των ενεργών πολιτών (απασχολούμενων ή ανέργων που αναζητούν εργασία) αυξήθηκε κατά 180.000 (σύμφωνα με τα στοιχεία της τριμηνιαίας έρευνας του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INE - Encuesta de Población Activa/EPA).

Σημειώνεται τέλος ότι το ποσοστό των συμβάσεων αορίστου χρόνου στις νέες προσλήψεις διατηρήθηκε άνω του 42%, παρουσιάζοντας μικρή κάμψη σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Οι συμβάσεις αορίστου χρόνου πλήρους απασχόλησης (260.993) εξακολουθούν να υπερισχύουν, ακολουθούμενες από τις συμβάσεις αορίστου χρόνου διακεκομμένης απασχόλησης (213.643) και τις συμβάσεις αορίστου χρόνου μερικής απασχόλησης (168.547).

Επανεναρξη τακτικής θαλάσσιας γραμμής εμπορευματοκιβωτίων μεταξύ του ισπανικού λιμένος Cádiz και Μαρόκου

Σύμφωνα με εδώ οικονομικές και δημοσιογραφικές πηγές, το λιμάνι του Cádiz επανασυνδέθηκε με το Μαρόκο μέσω νέου τακτικού θαλάσσιου δρομολογίου εμπορευματοκιβωτίων, το οποίο λειτουργεί η ναυτιλιακή εταιρεία Tailwind Shipping Lines. Η νέα αυτή γραμμή σηματοδοτεί την επανεναρξη της απευθείας διασύνδεσης μεταξύ των δύο λιμένων ύστερα από πολυετή διακοπή και εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής ενίσχυσης των εμπορικών ροών μεταξύ της Ιβηρικής Χερσονήσου και της Βόρειας Αφρικής.

Το νέο δρομολόγιο περιλαμβάνει τακτικές προσεγγίσεις στους λιμένες Moerdijk (Κάτω Χώρες), Αμβέρσας (Βέλγιο), Setúbal (Πορτογαλία), Cádiz (Ισπανία), Casablanca (Μαρόκο) και Βαρκελώνης (Ισπανία), με δυνατότητα συνέχισης προς ασιατικούς λιμένες μέσω του τελευταίου. Η πρώτη άφιξη πλοίου της γραμμής πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα, 27 Οκτωβρίου τ.ε., σηματοδοτώντας την έναρξη μιας νέας περιόδου για το λιμάνι του Cádiz και την επαναδραστηριοποίησή του στις θαλάσσιες μεταφορές με τη Βόρεια Αφρική.

Σημειώνεται ότι η επαναλειτουργία της γραμμής συμπίπτει με περίοδο εκτεταμένου εκσυγχρονισμού των υποδομών του λιμένος Cádiz. Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να ενισχύσει ουσιαστικά την ανταγωνιστικότητα του

λιμανιού και την ελκυστικότητά του για επιχειρήσεις του τομέα των logistics, ενώ συμβάλλει στη διεύρυνση των εμπορικών σχέσεων με τη μαροκινή αγορά, η οποία διατηρεί έντονη εξαγωγική δραστηριότητα προς την Ευρώπη, ιδίως στους τομείς της αγροδιατροφής, της αυτοκινητοβιομηχανίας και των δομικών υλικών. Η νέα θαλάσσια σύνδεση θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας, καθώς προωθεί την ενίσχυση των εμπορικών και οικονομικών δεσμών μεταξύ των δύο χωρών και της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου, την στιγμή που η αυξημένη δραστηριότητα αναμένεται να επιφέρει θετικά αποτελέσματα τόσο στην τοπική απασχόληση όσο και στη γενικότερη οικονομία της πόλης. Παράλληλα, σύμφωνα με ι. τύπο, η νέα σύνδεση αναμένεται να ενισχύσει και τη Ζώνη Ελευθέρου Εμπορίου του Cádiz, προσφέροντας άμεση θαλάσσια πρόσβαση προς και από τη Βόρεια Αφρική χωρίς την ανάγκη ενδιάμεσων λιμένων, κάτι που συνεπάγεται μείωση κόστους και χρόνου μεταφοράς και κατ' επέκταση βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο λιμάνι και στους παρακείμενους εμπορευματικούς χώρους.

Η επαναδραστηριοποίηση της γραμμής εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο περιφερειακής ναυτιλιακής συνεργασίας και διασύνδεσης Βορρά-Νότου, που στηρίζει τη δημιουργία ενός πιο συνεκτικού δικτύου θαλάσσιων μεταφορών στη Μεσόγειο και τον Ατλαντικό. Η Ισπανική Λιμενική Αρχή του Cádiz εκτιμά ότι οι νέες εγκαταστάσεις θα είναι πλήρως λειτουργικές έως το 2026.

Ελληνική συμμετοχή στην διεθνή τεχνολογική έκθεση / συνέδριο Smart City Expo World Congress 2025 (4-6.11.2025, FIRA Barcelona)

Στο διάστημα 4-6 Νοεμβρίου τ.ε. πραγματοποιήθηκε η 14η έκδοση της διεθνούς έκθεσης και συνεδρίου τεχνολογίας Smart City Expo World Congress (<https://www.smartcityexpo.com>), στα Halls 2 και 3 του Εκθεσιακού Κέντρου της Βαρκελώνης (Fira Barcelona Gran Vía), η οποία υποδέχθηκε την πρώτη ιστορικά ελληνική εθνική συμμετοχή σε αυτήν. Επισημαίνεται ότι πρόκειται για μία εκ των κορυφαίων εκθέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο καλύπτοντας τον κλάδο της τεχνολογίας που σχετίζεται με την διαχείριση των πόλεων και των αστικών υποδομών, τις έξυπνες λύσεις, την τεχνητή νοημοσύνη και την καινοτομία ως μέσα για την βελτίωση της ζωής των κατοίκων των πόλεων. Αποτελεί δε την δεύτερη μεγαλύτερη τεχνολογική έκθεση στη Βαρκελώνη, περισσότερο εξειδικευμένου χαρακτήρα, έπειτα από την Mobile World Congress όπου η Ελλάδα μετέχει εδώ και πολλά χρόνια (από το 2013) με εθνικό περίπτερο. Σημειώνεται ότι η ευρύτερη περιοχή της Βαρκελώνης συνιστά ένα από τα σημαντικότερα τεχνολογικά κέντρα στην Ευρώπη και παγκοσμίως, με πληθώρα νεοφυών επιχειρήσεων, πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και τεχνολογικών υποδομών, συγκεντρώνοντας σημαντικό αριθμό εμπορικών / επιχειρηματικών εκδηλώσεων που καλύπτουν τον κλάδο τεχνολογίας.

Στη φετινή έκδοση της Έκθεσης Smart City Expo συμμετείχαν πάνω από 1.100 επιχειρήσεις και φορείς ως εκθέτες και πάνω από 600 ομιλητές από όλο τον κόσμο που μετείχαν στις 360 επιμέρους θεματικές συνεδριακές ενότητες της Έκθεσης, ορισμένοι από τους οποίους Έλληνες. Την Έκθεση εκτιμάται ότι επισκέφθηκαν λίγο περισσότερα από 27.000 επαγγελματικοί επισκέπτες, ενώ παρουσία είχαν συνολικά περίπου 850 πόλεις και τοπικές Αρχές από περισσότερες από 130 χώρες.

Η Έκθεση χωρίζεται σε τέσσερα διακριτά τμήματα, ήτοι το καθαρά εκθεσιακό κομμάτι, το συνεδριακό κομμάτι, το τμήμα της καινοτομίας και τις παράλληλες εκδηλώσεις και δραστηριότητες, ενώ θεματικά καλύπτει τους υποτομείς καινοτόμων τεχνολογιών, ενέργειας και περιβάλλοντος, κινητικότητας / μεταφορών, διακυβέρνησης και οικονομίας, κοινωνικής διαβίωσης και ένταξης, υποδομών και κτιρίων, γαλάζιας οικονομίας. Τα παράλληλα θεματικά εκθεσιακά events που διοργανώνονται στον χώρο της Έκθεσης πιλοφορούνται “Tomorrow Mobility”, “Tomorrow Building”, “Tomorrow Blue Economy” και “Barcelona Deeptech Summit”. Συνολικά στην έκθεση υπήρξαν συλλογικά περίπτερα εθνικού χαρακτήρα από 34 χώρες, μεταξύ των οποίων η Ελλάδα, η Κύπρος, η Ε.Ε., με ιδιαίτερα εντυπωσιακά εκείνα της Κίνας (από διάφορες περιοχές), της Τσεχίας, της Φινλανδίας / Νορβηγίας και Χωρών Βαλτικής, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ιαπωνίας, της Ολλανδίας, της Σ. Αραβίας, της

Ν. Κορέας, της Ισπανίας, του Ην. Βασιλείου και των ΗΠΑ.

Η χώρα μας συμμετείχε για πρώτη φορά στην έκθεση Smart City Expo με περίπτερο εθνικού χαρακτήρα, μεγέθους 84 τ.μ., το οποίο διοργανώθηκε από το σημαντικό ελληνικό τεχνολογικό οικοσύστημα / cluster καινοτομίας Pleiades, σε συνεργασία με την Enterprise Greece, την οργανωτική στήριξη της εταιρείας Asap Athens LTD (αντιπροσώπου των Ισπανών διοργανωτών της Έκθεσης), καθώς και την τοπική υποστήριξη του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης. Στο ελληνικό περίπτερο μετείχαν 10 ελληνικές επιχειρήσεις και φορείς που σχετίζονται με τον κλάδο υψηλής τεχνολογίας / βιώσιμης τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, καλύπτοντας σημαντικό εύρος της τεχνολογικής αλυσίδας αξίας. Ουσιαστικά πρόκειται για «μετανάστευση» της ελληνικής εθνικής συμμετοχής από την έκθεση IoT Solutions όπου μετείχε η χώρα μας έως το 2024 και η οποία φαίνεται πως σταδιακά απώλεσε την σημασία της, γεγονός που έγινε αντιληπτό από τις Pleiades και την Enterprise Greece, ενώ το Γραφείο μας είχε κατά τον τελευταίο ενάμιση χρόνο πολλαπλάκι επισημάνει την αναγκαιότητα της εν λόγω «μετανάστευσης».

Οι ελληνικές επιχειρήσεις και φορείς που μετείχαν ως εκθέτες στο ελληνικό περίπτερο ήταν οι EmDoT, Δήμος Χάλκης (Chalki.Lab), GET (Geospatial Enabling Technologies), iQnovus, IntelliSoft, Infinite, Cyclefi (Innovation Zone Partners), ΕΠΙΣΕΥ-ICCS, Omnico, Top Vision. Υπήρξαν επίσης κάποιες

ανεξάρτητες συμμετοχές ελληνικών επιχειρήσεων και στελεχών αυτών σε ομαδικά θεματικά / εταιρικά περιήπτερα της Έκθεσης. Στο ελληνικό περίπτερο, το οποίο ήταν άριστα σχεδιασμένο, υπήρχε ειδικά διαμορφωμένος χώρος παρουσιάσεων με οθόνη προβολής, όπου δόθηκε πληθώρα παρουσιάσεων από εκπροσώπους τόσο των διοργανωτών και των εταιρειών, όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης και κρατικών φορέων επάνω σε πληθώρα θεμάτων μεταξύ των οποίων οι πρωτοβουλίες μνημονίων συνεργασίας των Πλειάδων με δήμους και τοπικές Αρχές της Ελλάδας, μεταξύ των οποίων το παλαιό Φάληρο, η Καλαμάτα και η Χάλκη με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας (τα λεγόμενα City.labs).

Μεταξύ των εν λόγω εκπροσώπων, ο Δήμαρχος Παλαιού Φαλήρου κ. Φωστηρόπουλος, ο Δήμαρχος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης κ. Κωνσταντέλλος, ο Δήμαρχος Χάλκης κ. Φραγκάκης, ο Δήμαρχος Λάρισας κ. Μαμάκος, ο Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας & Καινοτομίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Παπαδόπουλος, ο Αντιδήμαρχος Καλαμάτας κ. Παπαευσταθίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος του Λιμένα Πατρών κ. Αναστασόπουλος, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΑΕΜ Α.Ε. (Δήμου Αθηναίων) κ. Καραούλης, η Διευθύντρια Υπ. Πολιτισμού και Σιούντρη, ο Αναπληρωτής Διευθυντής Έρευνας & Ανάπτυξης του ΔΕΔΔΗΕ κ. Στεφανάκης, ο κ. Ποδαράς από το Κέντρο Καινοτομίας της Περιφέρειας Αττικής, η Διευθύντρια Καινοτομίας της Περιφέρειας

Κεντρικής Μακεδονίας και Γουλάππση. Ορισμένοι από τους ανωτέρω εκπροσώπους εμφανίστηκαν εξάλλου ως ομιλητές σε θεματικά πάνελ συζητήσεων / παρουσιάσεων του συνεδριακού σκέλους της Smart City Expo, όπως ο κ. Κωνσταντέλλος, ο κ. Παπαευσταθίου, ο κ. Αναστασόπουλος, η και Σιούντρη. Επιπλέον στην Έκθεση είχαν παρουσία ως απλοί επισκέπτες αρκετοί Έλληνες εκπρόσωποι τεχνολογικών εταιρειών ή και επιχειρηματικών / κρατικών φορέων.

Το εθνικό περίπτερο πλαισίωσε αποστολή υψηλόβαθμων κλαδικών εκπροσώπων από την Ελλάδα, που περιελάμβανε, πέραν των εκπροσώπων των ελληνικών εταιρειών, τον Πρόεδρο των Πλειάδων κ. Cassano και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Μαζαράκη, τον αρμόδιο της διοργάνωσης του ελληνικού περιπέτερου από πλευράς Enterprise Greece κ. Καρύδη, European Programs Advisor, ενώ την ελληνική συμμετοχή τίμησε με την παρουσία του ο Πρόεδρος του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου κ. Παππάς.

Το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης διένειμε κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τις Pleafades πληροφόρηση σχετική με την ελληνική παρουσία και συμμετοχή σε σειρά κρατικών και επιχειρηματικών ισπανικών φορέων και επιχειρήσεων, καθώς και σε περίπτερα ορισμένων ξένων χωρών που μετείχαν στην Έκθεση και ως αποτέλεσμα αυτού οργανώθηκαν ορισμένες επισκέψεις δικτύωσης κλιμακίων από το ελληνικό περίπτερο στα αντίστοιχα της Καταλονίας / Οργανισμού εξωστρέφειας Acció και της

Ολλανδίας και περάσματα μικρότερων ελληνικών κλιμακίων από τα περίπτερα της Τσεχίας και της Φινλανδίας. Επιπλέον, κλιμάκιο ελληνικής και κυπριακής αποστολής συμμετείχε σε οργανωμένη ξενάγηση των διοργανωτών της Έκθεσης το μεσημέρι της 5ης Νοεμβρίου. Της ξενάγησης προηγήθηκε συνάντηση με ηγετική ομάδα διοργάνωσης της Έκθεσης. Το ελληνικό περίπτερο επισκέφθηκε εξάλλου ομάδα επιχειρήσεων και φορέων από τρίτες χώρες, μέσω σχετικού προγράμματος της E.E., καθώς και στελέχη του Δήμου Μαδρίτης που συνομίλησαν με εκπροσώπους ορισμένων ελληνικών εταιρειών. Γραφείο μας, προ της συμμετοχής στην Έκθεση, απέστειλε στους φορείς / διοργανωτές της ελληνικής συμμετοχής επικαιροποιημένη έρευνα του τεχνολογικού κλάδου Ισπανίας με χαρτογράφηση των τεχνολογικών clusters των ισπανικών περιφερειών, κύρια σημεία της οποίας παρουσίασε στις ελληνικές επιχειρήσεις κατά την δεύτερη ημέρα της Έκθεσης.

Ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης κ. Γκάσιος παρέστη στην Έκθεση κατά την πρώτη και την δεύτερη ημέρα διεξαγωγής της (4 και 5/11), πραγματοποιώντας επαφές με το σύνολο των Ελλήνων εκθετών και των εκπροσώπων των παριστάμενων φορέων, καθώς και συναντήσεων ενημέρωσης αλλά και ανάλυσης τρόπων υποστήριξης των ελληνικών τεχνολογικών εξωστρεφών επιχειρήσεων. Το απόγευμα της 5ης Νοεμβρίου, κατόπιν συνεννόησής μας με τις Pleiades και αποστολής προσκλήσεων προς προαναφερόμενους φορείς, διοργανώθηκε

στο ελληνικό περίπτερο μεσημεριανή εκδήλωση εξωστρέφειας και δικτύωσης, με παράθεση ελαφρού γεύματος, συνοδεία κρασιού, η οποία προσέλκυσε ικανό αριθμό προσκεκλημένων επισκεπτών και δημιούργησε εξαιρετική ατμόσφαιρα μέσα και γύρω από το ελληνικό περίπτερο. Μεταξύ των παρισταμένων προσκεκλημένων του Γραφείου μας στην απογευματινή εκδήλωση δικτύωσης υπήρξαν εκπρόσωπος της ACCIÓ καθώς και εκπρόσωποι του τμήματος ψηφιακού μετασχηματισμού του Δήμου Μαδρίτης, αλλά και εκπρόσωποι εταιρειών που προσκαλέσαμε και στελέχη γειτονικών περιπετρώων άλλων χωρών.

Η φετινή πρώτη ελληνική εθνική συμμετοχή στην Έκθεση Smart City Expo κρίνεται απολύτως επιτυχής, με εξαιρετική τοποθέτηση μέσα στον εκθεσιακό χώρο στο Hall 3, σε κεντρικό χώρο με πλούσια διέλευση επισκεπτών, πλησίον περιπετρώων σημαντικών τεχνολογικών πόλων όπως η Αυτόνομη Κοινότητα της Καταλονίας, η Ολλανδία, οι σκανδιναβικές και βαλτικές χώρες. Κατά την γνώμη μας, η αξιόπαινη φετινή προσπάθεια των Πλειάδων και της Enterprise Greece θα πρέπει να ενισχυθεί και να επαναλαμβάνεται, με διαρκώς μεγαλύτερη συμμετοχή και εκθεσιακό χώρο, καθώς και σταδιακό «κτίσιμο» ολοένα και υψηλότερου βαθμού εξωστρέφειας του ελληνικού περιπετρώου, με σκοπό αυτό να καταστεί πόλος έλξης για τους επισκέπτες της Έκθεσης. Στην επίτευξη ανωτέρω στόχων, το Γραφείο μας ασφαλώς θα διατίθεται σταθερά ως αρωγός.

Επισυνάπτεται η τελική μπροσούρα της ελληνικής συμμετοχής στην Smart City Expo World Congress που περιλαμβάνει και την ατζέντα των παρουσιάσεων που πραγματοποιήθηκαν στο ελληνικό περίπτερο.

Ημερίδα προβολής του ελληνικού τεχνολογικού κλάδου και προσέλκυσης ισπανικών επενδύσεων στον ελληνικό κλάδο τεχνολογίας, καινοτομίας, τεχνητής νοημοσύνης στο Επιμελητήριο Μαδρίτης (11.11.2025)

Το πρωινό της 11^{ης} Νοεμβρίου έλαβε χώρα σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα του Επιμελητηρίου Μαδρίτης (Cámara Madrid) προγραμματισμένη Ημερίδα σχετικά με το επενδυτικό πλαίσιο και τις επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα, στον κλάδο υψηλής τεχνολογίας, καινοτομίας, έρευνας και ανάπτυξης, τεχνητής νοημοσύνης, με παράλληλη προβολή των επιτευγμάτων που έχουν καταγραφεί στην χώρα μας τα τελευταία χρόνια στους εν λόγω τομείς. Η Ημερίδα χρηματοδοτήθηκε από κονδύλιο του Υπ. Εξωτερικών, διοργανώθηκε με πρωτοβουλία και εισήγηση του Γραφείου ΟΕΥ της Πρεσβείας Μαδρίτης, σε συνεργασία με το Επιμελητήριο Μαδρίτης και την Enterprise Greece και την συμμετοχή υψηλού στελέχους της ως ομιλήτη (κ. Ηλ. Ηλιάδη), καθώς και την στήριξη του εδώ εδρεύοντος Ισπανο-Ελληνικού Εμπορικού Επιμελητηρίου. Το πρόγραμμα παρουσιάσεων υπήρξε εξαιρετικά εμπλουτισμένο, με την συντονισμένη προσπάθεια του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης και της Enterprise Greece, με την

συμμετοχή δύο εξαιρετικά καταρτισμένων στελεχών από την Ελλάδα, ενός από τον δημόσιο τομέα (Υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης) και ενός από τον ιδιωτικό (Hewlett Packard Greece).

Το κοινό της ημερίδας, μεγέθους 80 προσκεκλημένων, υπήρξε στοχευμένο, με συμμετοχή ορισμένων σημαντικότερων ισπανικών επιχειρηματικών Ομίλων, αλλά και θεσμικών φορέων. Οι συμμετέχοντες είχαν προσκληθεί μαζικά από το Επιμελητήριο Μαδρίτης (εταιρείες-μέλη του), το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης (από επαφές μας, καθώς και βάσεις επιχειρηματικών δεδομένων), ενώ στοχευμένες προσκλήσεις είχε απευθύνει η Enterprise Greece, όπως και το Ισπανο-Ελληνικό Επιμελητήριο. Η συμμετοχή στην ημερίδα κρίνεται εξαιρετικά ικανοποιητική, υπερβαίνοντας μάλιστα τις αρχικές προσδοκίες μας.

Η ημερίδα είχε συνολική διάρκεια περίπου 3 ½ ωρών, συμπεριλαμβανομένων και των συναντήσεων δικτύωσης που ακολούθησαν μετά το σκέλος των παρουσιάσεων. Την ημερίδα άνοιξε η Διευθύντρια Διεθνών Σχέσεων του Επιμελητηρίου Μαδρίτης κα Esther Calvo, ενώ ακολούθησε παρουσίαση από τον Προϊστάμενο του Γραφείου ΟΕΥ κ. Γκάσιο (στην ισπανική) της ελληνικής οικονομίας, των διμερών εμπορικών και επενδυτικών σχέσεων και των προοπτικών περαιτέρω ενδυνάμωσής τους, με ειδική αναφορά στους κλάδους τεχνολογίας, καινοτομίας, νεοφυών επιχειρήσεων, την ελληνική εθνική συμμετοχή σε μεγάλα κλαδικά τεχνολογικά events στην Ισπανία (Mobile

World Congress, Smart City Expo) και τις προοπτικές ανάπτυξης διμερών συνεργασιών. Εν συνεχεία, σύντομο χαιρετισμό απηύθυνε ο Πρόεδρος του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου, κ. Ανδρέας Παππάς. Ακολούθησε εμπειρισταωμένη παρουσίαση (στην αγγλική) του Διευθυντή Προσέλκυσης Επενδύσεων σε Βιομηχανία, Logistics, Τεχνολογία και Καινοτομία της Enterprise Greece κ. Ηλία Ηλιάδη, καλύπτοντας τους ανωτέρω ελληνικούς κλάδους, το θεσμικό πλαίσιο και τα κίνητρα επενδύσεων, τις προοπτικές και ευκαιρίες πραγματοποίησης επενδύσεων και διμερούς συνεργασίας σε περαιτέρω ανάπτυξη αυτών. Ακολούθησε παρουσίαση (στην αγγλική) της εκπροσώπου του ελληνικού Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και, κας Στεφανίας Μουρούζη, Συμβούλου επί θεμάτων Τεχνητής Νοημοσύνης στον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με αντικείμενο τις μεταρρυθμίσεις και καινοτομίες που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα στον τομέα της ψηφιακής διοίκησης και των ψηφιακών υπηρεσιών του Κράτους προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, με ειδική αναφορά στα πλέον πρόσφατα επιτεύγματα (G-cloud, Gov.gr Wallet, EMEP, myHealth, myCoast, mAI Gov, Εθνικό Κτηματολόγιο κ.α.). Η παρουσίαση της κας Μουρούζη δημιούργησε ιδιαίτερη αίσθηση στο ακροατήριο, ορισμένα μέλη του οποίου μετά το πέρας της Ημερίδας εκδήλωσαν τον θαυμασμό τους για τα επιτεύγματα της Ελλάδας στον ψηφιακό τομέα, τα οποία

μάλιστα θεώρησαν «πως υπερτερούν έναντι των αντίστοιχων ισπανικών».

Σημαντική και με πολύ θετικό πρόσημο για την εκδήλωση και την Ελλάδα υπήρξε η τοποθέτηση της εκπροσώπου του ισπανικού Ομίλου Islalink, με εξαιρετικά επιτυχή παρουσία στην Ελλάδα, ως “success story” ξένου Ομίλου στην ελληνικό κλάδο τηλεπικοινωνιών / υποδομών μεταφοράς δεδομένων, ο οποίος επιλέχθηκε και προσκλήθηκε από το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης. Συγκεκριμένα, η κα Esther Garcés, Διευθύνουσα Σύμβουλος της Islalink, παρουσίασε την εμπειρία της από την επενδυτική τοποθέτηση / εγκατάσταση του Ομίλου στην Ελλάδα, χρησιμοποιώντας εξαιρετικά θετικούς χαρακτηρισμούς για την χώρα μας και το εξαιρετικά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό της, ενώ τόνισε την σημασία εξεύρεσης αξιόπιστων τοπικών συνεργατών εν όψει μιας επένδυσης για την εξασφάλιση της δικτύωσης στην ελληνική αγορά, κάτι το οποίο πέτυχε η Islalink. Η κα Garcés, αφού πρόβαλλε βίντεο πεντάλεπτης διάρκειας σχετικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου γενικά και στην Ελλάδα, ευχαρίστησε την Enterprise Greece για την καθοδήγηση και την στήριξη που της παρείχε κατά την εκκίνηση της δραστηριοποίησής της, ενώ συγκινημένη δήλωσε εξαιρετικά ικανοποιημένη από την επάρκεια και ταχύτητα των κρατικών υπηρεσιών με τις οποίες συνεργάστηκε, αναφέροντας χαρακτηριστικά πως «η υλοποίηση του έργου καλωδιακής σύνδεσης της Ελλάδας με την Ιταλία και η συνέχιση της δραστηριότητας της Islalink

στην Ελλάδα με επέκταση των συνδέσεων τόσο εσωτερικά όσο και με γειτονικές χώρες έχει υπάρξει σημαντικά ευχερέστερη από τις προσδοκίες του ισπανικού Ομίλου».

Ακολούθησε παρουσίαση του κ. Μιχάλη Κασιμιώτη, Γενικού Διευθυντή αρμόδιου για Ελλάδα και Κύπρο της Hewlett Packard, ο οποίος παρουσίασε το έργο κατασκευής της πλατφόρμας τεχνητής νοημοσύνης Pharos, καθώς και την δημιουργία στην Ελλάδα παγκόσμιου «Κέντρου Αριστείας» (Center of Excellence) στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης του Ομίλου Hewlett Packard, το εν εξελίξει σχέδιο κατασκευής και λειτουργίας του υπερυπολογιστή τεχνητής νοημοσύνης DAEDALUS στην Ελλάδα που αναμένεται να καταστεί λειτουργικός τον Απρίλιο του 2026, καθώς και την δημιουργία της μονάδας PHAROS, του πρώτου «εργοστασίου» - πλατφόρμας τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα, με τομείς ειδίκευσης στην υγεία, τον πολιτισμό και την γλώσσα, όπως και την βιωσιμότητα (ενέργεια, περιβάλλον, κλίμα), όπως επίσης και της ενοποίησης του με τον υπερυπολογιστή DAEDALUS. Μετά το πέρας της παρουσίασης του κ. Κασιμιώτη, ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ κ. Γκάσιος προέβη σε σύντομη παρουσίαση του υπό δημιουργία Κέντρου Καινοτομίας και Τεχνολογίας της Θεσσαλονίκης "ThessINTEC", ως αξιόλογης επενδυτικής ευκαιρίας για ενδεχομένως ενδιαφερόμενους Ισπανούς επενδυτές, κατόπιν σχετικού ενδιαφέροντος που εκφράστηκε στο Γραφείο μας από την διοίκηση του Κέντρου. Γραφείο μας έχει αποστείλει εμπεριστατωμένη παρουσίαση

του "ThessINTEC" και σχετικό "fact sheet" του project στο κοινό της Ημερίδας. Ορισμένοι προσκεκλημένοι ήδη μας εκδήλωσαν προφορικό ενδιαφέρον για περισσότερες λεπτομέρειες για το εν λόγω επενδυτικό σχέδιο, σε οποίο θα εμβαθύνουμε στο αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα.

Οι εντυπώσεις όλων των εμπλεκομένων στη διοργάνωση της ημερίδας υπήρξαν άριστες, τόσο σε επίπεδο οργανωτικό, όσο και σε επίπεδο ουσίας, δεδομένου ότι προσήλθαν αρκετοί εκπρόσωποι σημαντικών ισπανικών επιχειρηματικών Ομίλων, οι οποίοι παρακολούθησαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την ημερίδα και, πριν την έναρξή της αλλά και στη διάρκεια της "networking session" που ακολούθησε το σκέλος των παρουσιάσεων, πραγματοποίησαν επαφές δικτύωσης τόσο με τους Έλληνες εκπροσώπους με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Enterprise Greece, την HP Greece και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον κ. Γκάσιο και τα στελέχη του Γραφείου μας, ανταλλάσσοντας κάρτες και, ορισμένοι εξ αυτών, υποσχόμενοι να μας επισκεφθούν και μας αναπτύξουν περαιτέρω τις σκέψεις τους αναφορικά με τις επενδυτικές προοπτικές των Ομίλων τους στην Ελλάδα. Αρκετοί από τους παρευρισκόμενους δήλωσαν εντυπωσιασμένοι ιδιαίτερα από την εξαιρετική πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία έτη στην Ελλάδα στον τομέα της ψηφιοποίησης των κρατικών υπηρεσιών και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Σημαντική υπήρξε η προσέλευση ορισμένων εκλεκτών επαφών / συνεργατών μας από τους ισπανικούς ιδιωτικό και δημόσιο τομείς,

κυρίως στο πλαίσιο της οργάνωσης της ελληνικής συμμετοχής στην μεγάλη διεθνή έκθεση Mobile World Congress.

Σημειώνεται ότι την Ημερίδα ακολούθησε παράθεση γεύματος από την ελληνική Πρεσβεία στους ομιλητές, στον Πρόεδρο του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου και στέλεχος / συνεργάτη μας του Επιμελητηρίου Μαδρίτης, σε εστιατόριο πλησίον του Επιμελητηρίου, σε κεντρικό σημείο της Μαδρίτης. Επίσης, την επόμενη ημέρα, κ. Γκάσιος με κ. Ηλιάδη πραγματοποίησαν προκαθορισμένες συναντήσεις με δύο κλαδικούς συνδέσμους ισπανικού ψηφιακού κλάδου, AMETIC και DigitalES, σε οποίους παρουσιάστηκαν ελληνικά ενδιαφέροντα δραστηριοποίησης, ανταλλάχθηκαν απόψεις και συζητήθηκαν τρόποι συνεργασίας και ανάπτυξης κοινών πρωτοβουλιών. Επίσης πραγματοποιήθηκε σύντομη συνάντηση στο Γραφείο μας με εκπρόσωπο ισπανικού Ομίλου με συγκεκριμένα επενδυτικά ενδιαφέροντα στην Ελλάδα.

Προϊστάμενος Γραφείου ΟΕΥ οφείλει να επισημάνει εξαιρετική συνεργασία Γραφείου με όλους τους εμπλεκόμενους και σε όλα τα στάδια προετοιμασίας της Ημερίδας, εξαιρετικό επίπεδο παρουσιάσεων των ομιλητών που καθήλωσε τους συμμετέχοντες στην εκδήλωση, καθώς και πολύ ικανοποιητικό επίπεδο προσέλευσης και ποιότητας συμμετεχόντων. Γραφείο μας στήριξε πλήρως οργανωτικά την Ημερίδα, τόσο κατά το στάδιο προετοιμασίας αυτής, όσο και κατά τη διεξαγωγή της, με παρουσία των στελεχών του σε όλη τη διάρκειά της και

παροχή διευκολύνσεων όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο.

Ολοκλήρωση εξαγοράς του 29,7% του ισπανικού Ομίλου κατασκευής αμαξοστοιχιών Talgo από βασκική κοινοπραξία με επικεφαλής τον Όμιλο Sidenor

Σύμφωνα με πληροφορίες από έγκυρες εδώ οικονομικές πηγές, οριστικοποιήθηκε η συμφωνία για την εξαγορά του 29,7% του μετοχικού κεφαλαίου της ισπανικής εταιρείας Talgo, κατασκευάστριας τρένων υψηλής ταχύτητας, από βασκικό επενδυτικό κονσόρτσιουμ με επικεφαλής τον χαλβουργικό όμιλο Sidenor και τη συμμετοχή του δημόσιου επενδυτικού Ταμείου Finkatuz, καθώς και των τραπεζικών ιδρυμάτων BBK και Vital. Το τίμημα της συναλλαγής ανέρχεται σε 156,7 εκατομμύρια ευρώ, που αντιστοιχούν σε 4,25 ευρώ ανά μετοχή.

Ειδικότερα, η συμφωνία υπεγράφη με το επενδυτικό σχήμα Pegaso, στο οποίο συμμετέχουν το επενδυτικό Ταμείο Trilantic και η οικογένεια Oriol, και αφορά τη μεταβίβαση συνολικά 36,8 εκατομμυρίων μετοχών, εκ των οποίων 33,8 εκατομμύρια παραχωρεί η Pegaso. Το ποσό της εξαγοράς προβλέπει σταθερή πληρωμή 156,7 εκατ. ευρώ και πρόσθετη μεταβλητή αποζημίωση σε περίπτωση μελλοντικής πώλησης μετοχών σε υψηλότερη τιμή, εντός διετίας από την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Η νέα συμφωνία τροποποιεί προηγούμενη προσφορά, αυξάνοντας το σταθερό σκέλος και αντικαθιστώντας το μεταβλητό, το οποίο

δεν θα εξαρτάται πλέον από την επίτευξη προβλέψεων για τα έτη 2027–2028. Η αλλαγή αυτή διευκολύνει τη διαδικασία μεταβίβασης του ελέγχου, η οποία είχε καθυστερήσει λόγω οικονομικών και πολιτικών παραγόντων, μεταξύ των οποίων η επιβολή προστίμου ύψους 116 εκατ. ευρώ από τη Renfe για καθυστερήσεις στην παράδοση 30 αμαξοστοιχιών υψηλής ταχύτητας και οι δυσκολίες της Talgo να αναχρηματοδοτήσει χρέος ύψους 400 εκατ. ευρώ.

Η νέα μετοχική σύνθεση προβλέπει ότι ο κ. José Antonio Jainaga, πρόεδρος της Sidenor, θα κατέχει ποσοστό 8,5%, ενώ ίδια ποσοστά θα λάβουν οι Finkatuz και BBK, και η Vital θα κατέχει 4,2%. Το βασικό κονσόρτσιουμ επιδιώκει να ενισχύσει τη βιομηχανική βάση της εταιρείας, ενώ η Κυβέρνηση της Χώρας των Βάσκων έχει επισημάνει ότι η νέα στρατηγική κατεύθυνση της Talgo θα έχει «ισχυρό βιομηχανικό και τεχνολογικό χαρακτήρα». Η Talgo αναμένει την έγκριση νέας χρηματοοικονομικής δομής που θα περιλαμβάνει δάνειο 650 εκατ. ευρώ με εξάχρονη διάρκεια, γραμμή χρηματοδότησης 120 εκατ. ευρώ με δυνατότητα διετούς παράτασης, καθώς και νέα γραμμή εγγυήσεων ύψους 500 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, προγραμματίζεται η είσοδος της κρατικής SEPI, μέσω αύξησης κεφαλαίου ύψους 45 εκατ. ευρώ και μετατρέψιμων ομολογιών αξίας 30 εκατ. ευρώ, ανεβάζοντας τη συνολική συμμετοχή της στα 75 εκατ. ευρώ. Η ίδια επενδυτική συμμετοχή προβλέπεται και για τους βασικούς φορείς Ekarpen, Clerbil (Sidenor), BBK και Vital, οι οποίοι θα

επενδύσουν συνολικά 75 εκατ. ευρώ σε μετατρέψιμες ομολογίες.

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι, η μετοχή της Talgo κατέγραψε σημαντική άνοδο 9,7% κατά την επανέναρξη των συναλλαγών, κλείνοντας στα 2,94 ευρώ, αντανakλώντας την θετική αντίδραση των αγορών στη συμφωνία. Ενώ η ολοκλήρωση της συναλλαγής αναμένεται έως το τέλος του έτους, μετά τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης των μετόχων της Talgo, η οποία θα εγκρίνει τη νέα χρηματοοικονομική δομή και τη μεταβίβαση των μετοχών.

Άνοδος μέσου μισθού στην Ισπανία κατά τη διάρκεια του 2024

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που δημοσίευσε το ισπανικό Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο μέσος μισθός στην Ισπανία αυξήθηκε κατά 5% φθάνοντας τα 2.386 ευρώ μικτά τον μήνα κατά το 2024, έπειτα από την αύξηση 7,3% που καταγράφηκε το 2023, σύμφωνα με την πλέον επικαιροποιημένη Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (EPA). Μάλιστα, η εν λόγω αύξηση ξεπερνά τον πληθωρισμό που διαμορφώθηκε στο 2,8%, μετριάζοντας έτσι το πληθωριστικό πλήγμα του 2022 και του 2021, όταν οι τιμές αυξήθηκαν 8,4% ενώ οι μισθοί μόλις 2%. Το κέρδος των ετών 2023 και 2024 σε σχέση με τις απώλειες του 2021 και 2022 αφήνει μια συνολική συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης κατά 1,7 μονάδες.

Όπως, επίσης, προκύπτει από τα στοιχεία της EPA, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται μεγαλύτερη αύξηση στους χαμηλότερους

μισθούς και πιο συγκρατημένη στους μεσαίους και υψηλούς. Τα στοιχεία για το 2024 δείχνουν ότι, σε σχέση με το 2023, στις χαμηλότερες μισθολογικές κλίμακες σημειώθηκε αύξηση 10,1%, έναντι αύξησης 3% στη μεσαία και 6,6% στην υψηλή κλίμακα. Σε ευρύτερη χρονική περίοδο, από το έτος 2018, ο κατώτατος μισθός αυξήθηκε συνολικά κατά 61%, με αύξηση 48% στη χαμηλότερη μισθολογική κλίμακα, 22,1% στη μεσαία και 19,6% στην υψηλή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία της EPA διαφέρουν από εκείνα που μετρούν την εξέλιξη των μισθών που συμφωνούνται σε συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις, οι μισθοί αυξήθηκαν 3,4% πέρυσι (1,6 ποσοστιαίες μονάδες λιγότερο από του INE) και 3,7% το 2023 (3,6 μονάδες λιγότερο). Αυτό δείχνει ότι οι πραγματικοί μέσοι μισθοί αυξάνονται περισσότερο από ό,τι προκύπτει από τις συμβάσεις, κάτι που σύμφωνα με τους ειδικούς οφείλεται τόσο στο ότι η EPA αποτυπώνει τις πραγματικές αμοιβές που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι συμπεριλαμβανομένων σταθερών και μεταβλητών στοιχείων (επιδόματα, υπερωρίες, μπόνους) όσο και στη βελτίωση του παραγωγικού ιστού (με μικρότερο βάρος δραστηριοτήτων χαμηλής προστιθέμενης αξίας και αύξηση των ειδικευμένων στελεχών) και την μείωση της προσωρινότητας στην εργασία.

Παράλληλα, όπως σημειώνει το INE, οι άνδρες είχαν «μεγαλύτερη σχετική συγκέντρωση σε υψηλούς μισθούς» από τις

γυναίκες. Ειδικότερα, μισθό 2.660 ευρώ ή περισσότερο κατέγραψε το 34% των ανδρών, έναντι 26% των γυναικών. Αντίστροφα, στις χαμηλές μισθολογικές κλίμακες συνέβη το αντίθετο: το 40% των γυναικών είχε μισθό κάτω από 1.582 ευρώ, έναντι μόλις 21% των ανδρών. Ο μέσος μισθός των γυναικών ήταν 2.163 ευρώ, των ανδρών 2.593.

Μεγάλες διαφορές παρατηρούνται και ανά ηλικία, με τους νέους κάτω των 25 να καταγράφουν απολαβές 1.373 ευρώ κατά μέσο όρο, ενώ οι άνω των 55 απολαβές 2.681. Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης, το 50% με ανώτερη εκπαίδευση κερδίζει 2.660 ευρώ ή περισσότερο, έναντι 9% με χαμηλές σπουδές. Ανά εθνικότητα, οι Ισπανοί κερδίζουν 2.508 ευρώ, οι διπλής εθνικότητας 2.041 και οι αλλοδαποί 1.846. Ανά Αυτόνομη Κοινότητα, οι υψηλότερες αμοιβές καταγράφονται στη Χώρα των Βάσκων (2.810 ευρώ), στη Μαδρίτη (2.762) και στη Ναβάρρα (2.589), ενώ οι χαμηλότερες σε Εξτρεμαδούρα (2.127), Μούρθια (2.121) και Κανάριες Νήσους (2.052).

Διμερές εμπόριο Ελλάδος-Ισπανίας, εννεάμηνο 2025

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα ελληνικά προσωρινά στατιστικά στοιχεία (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) τα οποία επεξεργάστηκε το Γραφείο μας, η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία κατά το εννεάμηνο του 2025 ανήλθε στο επίπεδο των €1,215 δισ., αυξημένη κατά 3,73% σε σύγκριση με το εννεάμηνο 2024, όταν είχε ανέλθει σε €1,171 δισ. Από την άλλη πλευρά, οι ελληνικές εισαγωγές από την Ισπανία κατά

το εννεάμηνο 2025 έφθασαν τα €2,529 δισ., αυξημένες κατά 8,7% έναντι του εννεαμήνου 2024, όταν είχαν ανέλθει σε €2,326 δισ.

Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο κατά το εννεάμηνο 2025 που έφθασε τα €1,314 δισ. παρουσίασε έλλειμμα για την Ελλάδα, αυξημένο κατά 13,73% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2024 (είχε ανέλθει σε €1,155 δισ.). Κατά το εννεάμηνο 2025, ο διμερής όγκος συναλλαγών εμφανίστηκε αυξημένος κατά 7,03% (στα €3,743 δισ., έναντι €3,497 δισ. το αντίστοιχο εννεάμηνο 2024).

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζουμε αναλυτικά την εξέλιξη της αξίας των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία κατά το εννεάμηνο 2025 σε κυριότερους τετραψήφιους κωδικούς δασμολογίου, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024, σύμφωνα με τα προσωρινά ελληνικά στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (αξίες άνω των €10 εκατ.). Τα στοιχεία επεξεργάστηκε η ασκούμενη στο Γραφείο μας, κα Παναγιώτα Μποζίνη.

Εξετάζοντας τα στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ. με βάση τετραψήφιους κωδικούς δασμολογίου, αυξήσεις κατά το πρώτο εννεάμηνο 2025 παρουσίασαν οι ελληνικές εξαγωγές κυρίως φαρμάκων (ΚΔ 3004, αύξηση 93,82%), νωπών ψαριών (ΚΔ 0302, αύξηση 9,95%), χονδρών πλακών & ταινιών από αλουμίνιο (ΚΔ 7606, αύξηση 10,86%), χαλκοσωλήνων (ΚΔ 7411, αύξηση 4,78%), λοιπών νωπών φρούτων (βασικά ακτινιδίων, ΚΔ 0810, αύξηση 11,68%), οπτάνθρακα από πετρέλαιο (ΚΔ 2713, παρουσιάστηκε εξαιρετική και απότομη αύξηση του ύψους 396,43%), τυριών (ΚΔ 0406, αύξηση 27,42%), προϊόντων

καπνού (ΚΔ 2402, αύξηση 8,67%), φύλλων και λεπτών ταινιών αλουμινίου (ΚΔ 7607, αύξηση 33,93%), σκουριών, τεφρών και υπολειμμάτων (ΚΔ 2620, αύξηση 504,33%), εντομοκτόνων / ζιζανιοκτόνων (ΚΔ 3808, αύξηση 34,64%). Επισημαίνεται η μείωση, στις υπό εξέταση κατηγορίες, των εξαγωγών πετρελαιοειδών (ΚΔ 2710, μείωση -10,7%), καθώς και πιτών και στερεών υπολειμμάτων για ζωοτροφές (ΚΔ 2306, μείωση 40,97%).

Ως αξιοπρόσεκτες εξελίξεις το εννεάμηνο 2025 θεωρούμε κατ' αρχάς την σχεδόν εξαφάνιση των εξαγωγών μας κατηγορίας μηχανών επεξεργασίας δεδομένων (ΚΔ 8471, μείωση 99,3% σε €679,7 χιλ. έναντι €96,21 εκατ. το εννεάμηνο 2024), καθώς και τη συνεχιζόμενη μείωση της αξίας των ελληνικών εξαγωγών ελαιόλαδου (συνολικά κατά €32,71 εκατ. έναντι του αντίστοιχου εννεαμήνου του 2024, ήτοι κατά 71,37%) προφανώς εξαιτίας της ανάκαμψης της ισπανικής ελαιοπααραγωγής. Τέλος, με βάση επίσης τα στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ, οι σημαντικότερες κατηγορίες ελληνικών εισαγωγών από Ισπανία το εννεάμηνο 2025 ήταν οι ακόλουθες: (α) Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων, ΚΔ 8703, €196,94 εκατ. (-6,97%), (β) κουστούμια-ταγιέρ, σύνολα, ζακέτες, φορέματα, φούστες, φούστες-παντελόνια, ΚΔ 6204, €100,41 εκατ. (+2,94%), (γ) φάρμακα για τη λιανική πώληση, ΚΔ 3004, €94,23 εκατ. (+55,24%), (δ) κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, ΚΔ 0201, €92,8 εκατ. (+16,66%), (ε) αιθυλική αλκοόλη, ΚΔ 2207, €67,04 εκατ. (+60,1%), (στ) απορρίμματα

και θραύσματα χαλκού, ΚΔ 7404, €60,17 εκατ. (+1202,53%), (ζ) χαλκός καθαρισμένος και κράματα χαλκού, ΚΔ 7403, €55,36 εκατ. (+553,79%), (η) κυκλικό υδρογονάνθρακες, ΚΔ 2902, €50,36 εκατ. (+13,86%) (θ) κεραμικά πλακάκια ΚΔ 6907, €46,27 εκατ. (-2,75%)

Ο Υπουργός Μεταφορών κ. Puente για το ζήτημα της αναβάθμισης του ισπανικού σιδηροδρομικού δικτύου Υψηλής Ταχύτητας (AVE) και τη Νέα Στρατηγική Κόμβων

Με αφορμή τις πρόσφατες ανακοινώσεις του Υπουργού Μεταφορών και Βιώσιμης Κινητικότητας της Ισπανίας, κ. Óscar Puente, παρουσιάζονται κατωτέρω τα βασικά σημεία των τοποθετήσεων του σχετικά με την αναβάθμιση της Alta Velocidad Española (AVE), ήτοι των τρένων υψηλής ταχύτητας, και τη νέα στρατηγική σιδηροδρομικών υποδομών της χώρας.

Στις 17 Νοεμβρίου 2025, ο κ. Puente εμφανίστηκε μπροστά σε ακροατήριο εκπροσώπων του κλάδου σιδηροδρομικών μεταφορών και των μέσων ενημέρωσης κατά τη διάρκεια ενημερωτικού πρωινού της Eurora Press, ανακοινώνοντας σημαντικές παρεμβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας της χώρας. Το ενημερωτικό πρωινό παρακολούθησε τηλεματικά από πλευράς Γραφείου μας η ασκούμενη κα Π. Μποζίνη. Η κεντρική ανακοίνωση του Ισπανού Υπουργού αφορά την αύξηση της μέγιστης ταχύτητας της AVE στα 350 χλμ./ώρα, εξέλιξη που θα εφαρμοστεί αρχικά στη γραμμή Μαδρίτη-Βαρκελώνη. Με

την μεταρρύθμιση αυτή, η Ισπανία φιλοδοξεί να καταστεί μία από τις ταχύτερες σιδηροδρομικές αγορές παγκοσμίως, ευθέως συγκρίσιμη με την Κίνα και ταχύτερη από παραδοσιακές δυνάμεις όπως η Ιαπωνία. Επιπλέον, ο Υπουργός τόνισε ότι το υπάρχον δίκτυο στη συγκεκριμένη γραμμή μπορεί ήδη να υποστηρίξει τη νέα ταχύτητα, ενώ η υψηλή επιβατική κίνηση, που σήμερα ανέρχεται σε περίπου 15 εκατ. επιβάτες ετησίως, καθιστά την επιλογή επιχειρησιακά επιβεβλημένη. Η νέα ταχύτητα αναμένεται να μειώσει τη διάρκεια του ταξιδιού σε λιγότερο από δύο ώρες, αυξάνοντας παράλληλα τη συνολική χωρητικότητα της γραμμής.

Επιπλέον, ανακοινώθηκε η κατασκευή νέου σταθμού υψηλής ταχύτητας στην περιοχή της Parla, που ευρίσκεται στην ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή της Μαδρίτης, με σύνδεση στο δίκτυο προαστιακού σιδηροδρόμου (Cercanías). Η επιλογή της περιοχής δικαιολογήθηκε από την ευρεία πληθυσμιακή της ζώνη, που υπερβαίνει τα 1,26 εκατ. κατοίκους, καθώς και από τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ως κόμβος αποσυμφόρησης για τους σιδηροδρομικούς άξονες που κινούνται από τον Νότο προς τη Βαρκελώνη, χωρίς είσοδο στους υπερφορτωμένους σταθμούς Atocha και Chamartín. Ενώ με την ίδια λογική άμεσης πρόσβασης και λειτουργικής αποσυμφόρησης, προαναγγέλθηκε ότι θα εφαρμοστεί αντίστοιχη προσέγγιση και στη Βαρκελώνη, με προσβάσεις μέσω των κόμβων La Sagrera και El Prat, ενισχύοντας έτσι την ικανότητα του δικτύου να διαχειρίζεται

διερχόμενες ροές, χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση των κεντρικών σταθμών.

Τέλος όλες οι πρωτοβουλίες ευθυγραμμίζονται με το νέο Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την Υψηλή Ταχύτητα, το οποίο προωθεί τη μετατόπιση από τις αερομεταφορές μικρών αποστάσεων προς το σιδηροδρομικό δίκτυο, και προβλέπει μελλοντικές διεθνείς συνδέσεις όπως Μαδρίτη- Παρίσι σε 6 ώρες και Μαδρίτη- Λισαβόνα σε 3 ώρες.

Ελληνική συμμετοχή στην διεθνή έκθεση / συνέδριο ενεργειακού κλάδου Enlit Europe 2025 (18-20.11.2025, Εκθεσιακό Κέντρο Μπιλμπάο)

Στο διάστημα 18-20 Νοεμβρίου τ.ε. πραγματοποιήθηκε η φετινή έκδοση της διεθνούς έκθεσης και συνεδρίου του κλάδου ενέργειας Enlit Europe 2025 (<https://www.enlit-europe.com>), που φιλοξενήθηκε στα Halls 1, 3 και 5 του Εκθεσιακού Κέντρου του Μπιλμπάο (Bilbao Exhibition Centre – BEC). Στην φετινή έκθεση Enlit του Μπιλμπάο (το οποίο αποτελεί ιστορικά σημαντικότερη πόλη στο διεθνές ενεργειακό γίγνεσθαι), η οποία είναι περιοδεύουσα λαμβάνοντας χώρα σε διαφορετικές πόλεις σε ετήσια βάση (του χρόνου θα διεξαχθεί στην Βιέννη), και περιλαμβάνει σημαντικότερο συνεδριακό κομμάτι, συμμετείχαν 15 συνολικά ελληνικές οντότητες του ενεργειακού κλάδου, με προεξέχουσες τις συμμετοχές με μεγάλα περίπτερα του διαχειριστή του ελληνικού

δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ΔΕΔΔΗΕ και του μεγάλου ελληνικού ενεργειακού Ομίλου METLEN, καθώς επίσης του σημαντικού Ομίλου ενεργειακού / ηλεκτρολογικού εξοπλισμού ILVIEF που εδρεύει στον Βόλο, καθώς επίσης σειράς μικρότερων εταιρειών / spin-offs κυρίως του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) ή και projects στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας χρηματοδοτούμενα από ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα, πολλά από αυτά σχετιζόμενα με τον ΔΕΔΔΗΕ, συγκεκριμένα τα εξής: ALFION INFRA, CABLEGNOSIS, Cocoon, CRETE VALLEY, DEDALUS, DIGITISE, EnerTEF, ENPOWER, HARMONISE, META BUILD, Motivate XR, SINNOGENES.

Στη φετινή έκδοση της έκθεσης / συνεδρίου Enlit Europe συμμετείχαν συνολικά 725 επιχειρήσεις και φορείς ως εκθέτες, καθώς και 500 περίπου ομιλητές που μετείχαν σε επιμέρους θεματικές συνεδριακές ενότητες της Έκθεσης, αρκετοί από τους οποίους Έλληνες, μεταξύ αυτών οι κ.κ. Ν. Στάμου, Διευθυντής Προσέλκυσης Επενδύσεων σε Ενέργεια, Περιβάλλον και Υπηρεσίες της Enterprise Greece, Δ. Παπαχρήστου, Διευθυντής Επικοινωνίας της ΡΑΑΕΥ, Β. Κοτρογιάννης Ερευνητής του ΕΜΠ, Χρ. Κόρκας, Βοηθός Καθηγητή του Εθνικού Κέντρου Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ), όπως επίσης και ο αρμόδιος της DG Energy για ψηφιοποίηση και τεχνητή νοημοσύνη κ. Στ. Σταματούκος. Προϊστάμενος Γραφείου ΟΕΥ κ. Γκάσιος παρακολούθησε ορισμένες παρουσιάσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του

συνεδριακού τμήματος της έκθεσης, μεταξύ των οποίων πάνελ συζήτησης το απόγευμα της 19^{ης} Νοεμβρίου με θέμα "Bridging Innovation and Operation: HEDNO's Perspective on a Digital, Secure and Sustainable Grid", στο οποίο συμμετείχαν στελέχη του ΔΕΔΔΗΕ.

Την Έκθεση εκτιμάται ότι επισκέφθηκαν πάνω από 15.000 επαγγελματίες από περισσότερες από 140 χώρες, ενώ στο συνεδριακό σκέλος μετείχαν συνολικά πάνω από 500 ομιλητές σε περισσότερες από 200 συνεδρίες που εμβάθυναν σε ζητήματα ανταγωνιστικότητας, ηλεκτροκίνησης, τεχνητής νοημοσύνης, βελτιστοποίησης δικτύων, ευελιξίας δικτύων, έξυπνων δικτύων, προσήλωσης στην εξυπηρέτηση του καταναλωτικού κοινού κ.α. Σύμφωνα με τους διοργανωτές, προγραμματίστηκαν μέσω της έκθεσης 60.000 δράσεις επιχειρηματικής δικτύωσης καθώς και 9.000 επιχειρηματικές συναντήσεις μέσω ειδικής εφαρμογής τεχνητής νοημοσύνης, ενώ πραγματοποιήθηκαν επίσης περισσότερες από 120 παράλληλες δράσεις (επιτόπιες επισκέψεις και στρογγυλές τράπεζες ειδικών, δεξιώσεις, διμερείς συναντήσεις κλπ.). Σημειώνεται ότι η Enlit απευθύνεται παραδοσιακά σε ευρύ επαγγελματικό κοινό σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της «έξυπνης» ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων παραγωγών ενέργειας, επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, διαχειριστών δικτύων, λιανοπωλητών ενέργειας, καθώς και εμπορικών και βιομηχανικών χρηστών ενέργειας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ελληνική συμμετοχή εντοπίστηκε στις αίθουσες 3 και 5 της έκθεσης, με το περίπτερο του Ομίλου METLEN καθώς και της νεοφυούς επιχείρησης Avokado που λειτουργεί υπό την σκέπη της METLEN να ευρίσκεται σε περίοπτη θέση στο Hall 3, ακριβώς δίπλα στο περίπτερο της Iberdrola (για την οποία σημειωτέον το Μπιλμπάο και η Χώρα των Βάσκων αποτελούν επίκεντρο των δραστηριοτήτων της, καθώς και έδρα του Ομίλου), με πληθώρα σημαντικών στελεχών του Ομίλου, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το ισπανικό σκέλος της METLEN να παρίστανται στο περίπτερο και τις παράλληλες εκδηλώσεις κατά τις ημέρες της έκθεσης. Ομολογουμένως το πολύ καλά κατασκευασμένο περίπτερο του ελληνικού Ομίλου έσφυζε από επισκέπτες όλες τις ημέρες της έκθεσης. Επιπλέον, στεκόμαστε στο περίπτερο του ΔΕΔΔΗΕ στην αίθουσα 5 της Enlit, σε κεντρικότατο σημείο, επίσης πολύ αξιοπρόσεκτο, με πολλά επίλεκτα στελέχη του διαχειριστή του ελληνικού δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας να παρίστανται και ένα περίπτερο με εξαιρετικά υψηλή επισκεψιμότητα όλες τις ημέρες της έκθεσης. Γειτονικά στο περίπτερο του ΔΕΔΔΗΕ υπήρξαν άριστα τοποθετημένα χωροταξικά τα περίπτερα των υπόλοιπων ως άνω ελληνικών ενεργειακών οντοτήτων, ενώ επανερχόμενοι στην αίθουσα 3, εξαιρετικά αξιοπρόσεκτο και σε καλή τοποθεσία ήταν και το περίπτερο του Ομίλου ILVIEF.

Ειδική αναφορά θα πρέπει να γίνει στην εκδήλωση που διοργάνωσε με εξαιρετική

επιτυχία ο Όμιλος METLEN το βράδυ της 19^{ης} Νοεμβρίου στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης Guggenheim του Μπιλμπάο, με σύντομη οργανωμένη ξενάγηση στους προσκεκλημένους στις συλλογές του Μουσείου και ακολούθως gala dinner το οποίο πραγματοποιήθηκε σε εξαιρετική ατμόσφαιρα και με πολύ καλή δικτύωση μεταξύ των προσκεκλημένων της εκδήλωσης. Στο ξεκίνημα του gala dinner, χαιρετισμό πραγματοποίησε ο Διευθυντής Εταιρικών Υποθέσεων του Ομίλου METLEN κ. Ι. Παπάζογλου, καθώς και η Διευθύντρια Μάρκετινγκ κα Α. Γεράκη, ενώ ακολούθησε εμπεριστατωμένη εταιρική παρουσίαση του Ομίλου. Η εκδήλωση άφησε εξαιρετικές εντυπώσεις στους προσκεκλημένους, από όσο είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε από κατ' ιδίαν συνομιλίες μας με ορισμένους εξ αυτών.

Ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης επισκέφθηκε την έκθεση στις 19 και 20 Νοεμβρίου, αφού προηγουμένως το Γραφείο μας είχε αποστείλει στις 14/11 στους συμμετέχοντες Έλληνες εκθέτες μελέτη που έχει εκπονήσει σχετικά με τον ισπανικό κλάδο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης πραγματοποίησε επίσης «καμπάνια» γνωστοποίησης των ελληνικών συμμετοχών στην φετινή Enlit Europe, με σκοπό την αύξηση της επισκεψιμότητας των ελληνικών περιπτέρων, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις κανόνισε κάποιες επιτόπου επιχειρηματικές συναντήσεις. Επισημαίνεται ότι την ελληνική συμμετοχή τίμησαν με την παρουσία τους στις 19 και 20/11 ο Πρόεδρος

και ο Αντιπρόεδρος του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου κ.κ. Παππάς και Beltrán, αντίστοιχα.

Ο κ. Γκάσιος συναντήθηκε με όλους τους εκπροσώπους ελληνικών επιχειρήσεων, φορέων και projects στο πλαίσιο της έκθεσης, διαπιστώνοντας το εξαιρετικά υψηλό επίπεδο εκπροσώπησης της ελληνικής συμμετοχής και ιδιαίτερα, πέραν των μεγάλων συμμετοχών που περιγράψαμε ανωτέρω, τις συμμετοχές νέων επιστημόνων κυρίως του ΕΜΠ σε πλαίσιο spin-offs και startups ή επιστημονικών προγραμμάτων, οι οποίοι εργάζονται εντατικά και αναπτύσσουν εξαιρετικά εξωστρεφή δραστηριότητα και συνεργασίες στον διεθνή χώρο και την Ισπανία, με σκοπό την τεχνολογική εξέλιξη και την διευκόλυνση του ενεργειακού κλάδου και των δικτύων μέσα από τις έξυπνες τεχνολογίες, την καινοτομία και την τεχνητή νοημοσύνη. Ο κ. Γκάσιος είχε επίσης σύντομη επαφή με τους διοργανωτές της Enlit, με έδρα την Ολλανδία, μεταξύ των οποίων ορισμένα πολύ αξιόλογα ελληνικά στελέχη, οι οποίοι επιχειρηματολόγησαν υπέρ μιας ελληνικής εθνικής συμμετοχής σε προσεχείς εκδόσεις της έκθεσης.

Συμπερασματικά, η ελληνική συμμετοχή στην φετινή Enlit Europe κρίνεται απολύτως επιτυχής, με εξαιρετικές τοποθετήσεις μέσα στον εκθεσιακό χώρο στα Halls 3 και 5 του Εκθεσιακού Κέντρου του Μπιλμπάο, σε κεντρικούς χώρους με πλούσια διέλευση επισκεπτών. Κατά την γνώμη μας, θα πρέπει αφ' ενός να ενισχυθεί η ελληνική παρουσία στην Enlit ή και, ενδεχομένως εξετασθεί το

ενδεχόμενο η ελληνική συμμετοχή να καταστεί εθνική, εφ' όσον αποκτηθεί μία «κρίσιμη μάζα» συμμετοχών ελληνικών ενεργειακών οντοτήτων (επιχειρήσεων, φορέων, startups κλπ.). Επιπλέον, θα πρέπει να επιδιωχθεί και επιτευχθεί μία έντονη ελληνική παρουσία σε εθνικό επίπεδο στο μεγάλο ενεργειακό event που προγραμματίζεται το τέλος του προσεχούς Απριλίου (21-23.4.2026) στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο της Μαδρίτης (IFEMA), με τίτλο Wind Europe, με τη συνεργασία της Spanish Wind Energy Association (AEE).

122^η Σύνοδος Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιοκομίας (International Oil Council – IOC), εορτασμός «Παγκόσμιας Ημέρας Ελιάς» - Διακήρυξη της Κόρδοβα (19-20/11/2025, Κόρδοβα)

Στις 19 Νοεμβρίου τ.ε. έλαβε χώρα στην Κόρδοβα της Ισπανίας, η 122^η Σύνοδος του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιοκομίας (International Olive Council - IOC), ενώ την επομένη της Συνόδου (20/11) εορτάσθηκε η «Παγκόσμια Ημέρα Ελιάς», κατά την οποία οι εκπρόσωποι χωρών, συμμετείχαν σε εκδήλωση για την στήριξή τους προς την Διακήρυξη της Κόρδοβα, ένα κείμενο που υπογραμμίζει τη συμβολή του κλάδου του ελαιολάδου στην αειφόρο ανάπτυξη, τη δημόσια υγεία, τη βιοποικιλότητα και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στην Κόρδοβα μετέβη και συμμετείχε κατά τον εορτασμό της «Παγκόσμιας Ημέρας Ελιάς»,

εκπροσωπώντας την χώρα μας, ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ιωάννης Ανδριανός, ενώ τόσο την ίδια ημέρα, όσο και την προηγούμενη, μετέβη και συμμετείχε στις εκδηλώσεις από πλευράς Πρεσβείας Μαδρίτης, η Γραμματέας ΟΕΥ Β' κα Χριστίνα Οικονόμου. Σημειώνεται ότι οι εξειδικευμένες επιτροπές του IOC είχαν ήδη συνεδριάσει μέσω τηλεδιάσκεψης στις 11, 12 και 13 Νοεμβρίου.

Κατά την πρώτη ημέρα (19/11) των εκδηλώσεων, στην 122^η Σύνοδο του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου συμμετείχαν αντιπροσωπείες 45 κρατών-μελών. Η διοργάνωσή της, σύμφωνα με τον IOC, πραγματοποιήθηκε σε μια κρίσιμη συγκυρία για τον κλάδο, ο οποίος παρουσιάζει σημαντική ανάκαμψη στην παγκόσμια παραγωγή και κατανάλωση. Στη Σύνοδο συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και εκπρόσωποι Αλγερίας, Αιγύπτου, Γεωργίας, Ιράν, Ισραήλ, Ιράκ, Ιορδανίας, Λιβάνου, Λιβύης, Μαρόκου, Πακιστάν, Παλαιστίνης, Σαουδικής Αραβίας, Συρίας, Τυνησίας, Τουρκίας και Ουζμπεκιστάν, ενώ ως παρατηρητές παρευρέθηκαν η Βραζιλία, το Πακιστάν, το Ιράκ και το Διεθνές Κέντρο Ανωτάτων Μεσογειακών Γεωπονικών Σπουδών (CIHEAM). Σημειώνεται επίσης ότι στις εργασίες της Συνόδου κατά την πρώτη ημέρα (19/11) συμμετείχε διαδικτυακά από πλευράς Β6 Διευθύνσεως του Υπουργείου Εξωτερικών, η κα Καραϊσκού Ελένη, Γραμματέας ΟΕΥ Γ'.

Κατά τις εργασίες της Συνόδου, συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, η ανάπτυξη εργαλείων για τον υπολογισμό του ισοζυγίου άνθρακα των ελαιώνων, με στόχο τη θέσπιση εθελοντικού συστήματος πιστοποίησης άνθρακα, η συνέχιση εκστρατειών προώθησης σε αναδυόμενες αγορές όπως η Βραζιλία, η αναβάθμιση του διαδραστικού στατιστικού πίνακα του IOC για τη βελτίωση της διαφάνειας και της πρόσβασης σε δεδομένα, καθώς και η ενίσχυση των προτύπων ποιότητας και των μεθόδων ανάλυσης για τη διασφάλιση της αυθεντικότητας των προϊόντων και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών. Οι πρωτοβουλίες αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο εφαρμογής της Διεθνούς Συμφωνίας για το Ελαιόλαδο και τις Επιτραπέζιες Ελιές του 2015. Το βράδυ της ίδιας ημέρας παρατέθηκε δείπνο προς τιμήν των αντιπροσωπειών των κ-μ του Οργανισμού, στο οποίο παρευρέθη η κα Οικονόμου.

Στις 20 Νοεμβρίου, με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ελιάς, τα κ-μ συμμετείχαν σε εκδήλωση κατά την οποία εξέφρασαν τη στήριξή τους προς τη Διακήρυξη της Κόρδοβα. Το κείμενο της Διακήρυξης υπερψηφίστηκε στο σύνολό του, από όλους τους συμμετέχοντες. Πρόκειται για έγγραφο που προωθείται από το ισπανικό Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων και το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου (IOC), το οποίο αντικατοπτρίζει τις κοινές αρχές και προτεραιότητες στον τομέα της βιωσιμότητας, της υγείας, του εμπορίου και της διεθνούς συνεργασίας.

Σε εν λόγω συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε στο Palacio de la Merced, προήδρευσε ο Ισπανός Υπουργός Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, Luis Planas, ο εκτελεστικός διευθυντής του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου, Jaime Lillo, και ο Πρόεδρος του Επαρχιακού Συμβουλίου της Κόρδοβα, Salvador Fuentes. Συμμετείχαν επίσης Υπουργοί Γεωργίας και Εμπορίου, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς, εκπρόσωποι της εδώ διπλωματικής κοινότητας και διεθνείς εκπρόσωποι όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Διεθνές Κέντρο Μεσογειακών Γεωπονικών Μελετών (CIHEAM). Από πλευράς κ-μ ΕΕ, συμμετείχαν πέραν της Ελλάδος, η Πορτογαλία με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και η Ιταλία με τον Γενικό Διευθυντή Αγροτικής Πολιτικής. Την χώρα μας εκπροσώπησε ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ιωάννης Ανδριανός, συνοδευόμενος από την παρ' ημίν υπηρετούσα, κα Χριστίνα Οικονόμου. Έλληνας Υφυπουργός απηύθυνε κατά τη διάρκεια της συνάντησης ομιλία σχετικά με τη σημασία της ελιάς και του ελαιολάδου ως σύμβολα παράδοσης, πολιτισμού και οικονομικής συνοχής στη Μεσόγειο, τονίζοντας την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και την ανάγκη για ευέλικτα, επιστημονικά τεκμηριωμένα πρότυπα που θα διασφαλίζουν την ποιότητα, την αυθεντικότητα και την υγεία των καταναλωτών, σημειώνοντας τέλος ότι η Ελλάδα επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή της για επιστημονική συνεργασία και κοινή δράση,

ώστε να διασφαλιστεί ένα βιώσιμο και ανθεκτικό μέλλον για τον παγκόσμιο ελαιοκομικό τομέα.

Το σύνολο των παρεμβάσεων λοιπών εκπροσώπων κ-μ, κινήθηκε βασικά σε παρόμοιους τόνους, εξαιρουμένης μόνον της παρέμβασης της εκπροσώπου της Παλαιστίνης, η οποία, από το βήμα του IOC, μεταξύ άλλων, έκανε λόγο για επιτακτική ανάγκη άμεσης διεθνούς παρέμβασης, εν όψει της συνεχιζόμενης εμπόλεμης κατάστασης στην Γάζα, η οποία έχει οδηγήσει σε δραματικές απώλειες, εκτεταμένη καταστροφή και βαθιά ανθρωπιστική κρίση. Κατά το κλείσιμο των εορτασμών, Ισπανός Υπουργός Luis Planas, τόνισε ότι ο ελαιοκομικός τομέας αποτελεί σήμερα παράδειγμα διεθνούς συνεργασίας, βασιζόμενος σε πολυμερείς σχέσεις φιλίας και εμπιστοσύνης, με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας του ελαιολάδου και τη διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου σε ένα ουσιαστικό προϊόν της μεσογειακής διατροφής. Τόνισε επίσης την ανάγκη να ενταθεί η τεχνική συνεργασία μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, προκειμένου να προχωρήσουν με συντονισμένο, διαφανή και εγγυημένο τρόπο, ο οποίος ανταποκρίνεται τόσο στις προσδοκίες του κλάδου, όσο και στις απαιτήσεις των καταναλωτών. Ο εκτελεστικός διευθυντής του IOC, κ. Jaime Lillo, από την πλευρά του, τόνισε ότι η ποιότητα και η εμπιστοσύνη είναι το κλειδί για τον ελαιοκομικό τομέα, ώστε ως κλάδος, να συνεχίσει να εξοπλώνεται στις πέντε ηπείρους,

υπερθεματίζοντας της προώθησης ενός κοινού κανονιστικού πλαισίου, το οποίο θα μπορούσε να διευκολύνει τόσο το διεθνές εμπόριο, όσο και την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών. Τέλος, Υπουργοί, Υφυπουργοί και οι εκπρόσωποι συμφώνησαν στη σημασία της ενίσχυσης της συνεργασίας με τον κλάδο της εστίασης, τους σεφ και τα σχολεία φιλοξενίας για την ενίσχυση της εκπαίδευσης των καταναλωτών γύρω από το ελαιόλαδο και τις επιτραπέζιες ελιές. Τονίσθηκε δε ότι οι μελλοντικές δράσεις θα επικεντρωθούν στη διάδοση των ποιοτικών προτύπων και της προέλευσης των ποικιλιών, καθώς και των θρεπτικών ιδιοτήτων τους, προωθώντας μια γαστρονομική κουλτούρα με βάση τη γνώση και την αριστεία.

Ανακοίνωση νέου προγράμματος αναδιάρθρωσης προσωπικού (ERE) της Telefónica και αντιδράσεις της Ισπανικής Κυβέρνησης

Κατόπιν πρόσφατων δημοσιευμάτων στον οικονομικό Τύπο και δηλώσεων κυβερνητικών στελεχών, γνωστοποιήθηκε ότι η Telefónica προτίθεται να εφαρμόσει νέο εκτεταμένο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης προσωπικού (Expediente de Regulación de Empleo – ERE), το οποίο σε πρώτη φάση προβλέπει την αποχώρηση συνολικά 6.088 εργαζομένων. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί περίπου στο 35% του προσωπικού των επτά εταιρικών οντοτήτων που δραστηριοποιούνται στην Ισπανία, ενώ η τελική έκταση του μέτρου θα καθορισθεί μετά την ολοκλήρωση των

προβλεπόμενων σχετικών διαπραγματεύσεων με τα συνδικάτα. Ο Όμιλος έχει επιλέξει να διαπραγματευθεί χωριστά το μέγεθος των απολύσεων με κάθε θυγατρική του, γεγονός που έχει οδηγήσει στην σταδιακή ανακοίνωση των σχετικών στοιχείων ανά τμήμα, ενώ έχει προβλεφθεί προθεσμία τριάντα ημερών για την επίτευξη συμφωνίας. Στόχος της διοίκησης είναι η ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός του τρέχοντος έτους ή στις αρχές του 2026, ώστε το συνολικό κόστος να λογισθεί στα οικονομικά αποτελέσματα του 2025.

Υπενθυμίζεται ότι η προηγούμενη διαδικασία ERE του 2024 κατέληξε στην αποχώρηση 3.421 εργαζομένων συνολικά, για την οικονομική κάλυψη της οποίας η Telefónica είχε προβεί σε πρόβλεψη ύψους 1,3 δισ. ευρώ (προ φόρων). Με βάση τον τότε μέσο όρο κόστους ανά εργαζόμενο, ο οποίος υπολογίσθηκε σε περίπου 380.000 ευρώ, εκτιμάται ότι το νέο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης προσωπικού της Telefónica θα μπορούσε να υπερβεί τα 2 δισ. ευρώ, χωρίς ωστόσο το Κράτος να συμμετέχει στη χρηματοδότησή του, όπως αναφέρουν εδώ έγκυρες πηγές. Σημειώνεται επίσης ότι η συνολική απασχόληση της Telefónica στην Ισπανία έχει μειωθεί κατά περίπου 80% από την περίοδο που η εταιρεία λειτουργούσε ως κρατικό μονοπώλιο, ενώ από την πλήρη ιδιωτικοποίησή της το 1997 έως σήμερα ο αριθμός των εργαζομένων έχει συρρικνωθεί από 67.000 σε περίπου 25.000. Η Υπουργός Εργασίας και Β' Αντιπρόεδρος της Ισπανικής Κυβέρνησης, κα Yolanda Díaz,

τοποθετήθηκε δημοσίως επί του θέματος κατά τη συνέντευξη Τύπου του Υπουργικού Συμβουλίου, χαρακτηρίζοντας την απόφαση της εταιρείας «ανήθικη». Επισήμανε ότι δεν είναι αποδεκτό μια εταιρεία που παρουσιάζει κερδοφορία και στην οποία συμμετέχει το Δημόσιο μέσω του κρατικού επενδυτικού Ταμείου SEPI (Sociedad Estatal de Participaciones Industriales) να προχωρά σε μαζικές απολύσεις. Στο πλαίσιο αυτό γνωστοποίησε ότι απέστειλε επιστολή προς το SEPI, διατυπώνοντας επίσημα τη διαφωνία της και υπογραμμίζοντας ότι τα δημόσια κονδύλια «δεν προορίζονται για να απολύεται προσωπικό». Η στάση αυτή εντάσσεται στη γενικότερη πολιτική της Υπουργού Εργασίας να «στιγματίζει» δημόσια επιχειρηματικές πρακτικές που θεωρεί κοινωνικά αμφισβητήσιμες, όπως είχε πράξει και σε προηγούμενες περιπτώσεις εταιρειών του ψηφιακού τομέα.

Αντιθέτως, η προσέγγιση άλλων κυβερνητικών στελεχών υπήρξε εμφανώς ηπιότερη. Ο Υπουργός Οικονομίας, κ. Carlos Cuenca, περιορίστηκε να δηλώσει ότι η Κυβέρνηση θα παρακολουθεί τη διαδικασία αναδιάρθρωσης, υπογραμμίζοντας παράλληλα την σημασία της εθελοντικής συμμετοχής και της επίτευξης βέλτιστου αποτελέσματος για τους εργαζομένους σε συνεργασία με τα συνδικάτα. Παρόμοια θέση εξέφρασε και ο Υπουργός Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Δημόσιας Διοίκησης, κ. Óscar López, ο οποίος σημείωσε ότι η διαδικασία θα πρέπει υποχρεωτικά να

καταλήξει σε συμφωνία με τους εκπροσώπους των εργαζομένων.

Η εξέλιξη αυτή, καταδεικνύει διαφοροποιήσεις προσεγγίσεων εντός της ισπανικής Κυβέρνησης ως προς τη δημόσια στάση έναντι της Telefónica, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει την πολιτική ευαισθησία του ζητήματος λόγω της συμμετοχής του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Telefónica. Το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη θέση των συνδικάτων, τα οποία έχουν ήδη τονίσει ότι απαιτούν ενιαία μεταχείριση για όλες τις θυγατρικές και επιμένουν στη διατήρηση της αρχής της πλήρους εθελοντικότητας ως προς την αποχώρηση.

Συμφωνία Ισπανικής Κυβέρνησης και εργατικών συνδικάτων για αυξήσεις μισθών των δημοσίων υπαλλήλων την περίοδο 2025-2028

Όπως αναφέρουν εδώ οικονομικές πηγές, στις 26/11 η ισπανική Κυβέρνηση και τα μεγάλα εργατικά συνδικάτα UGT και CSIF κατέληξαν σε συμφωνία για αυξήσεις στους μισθούς 3,5 εκατ. δημοσίων υπαλλήλων, κατά περισσότερο από 11% από τώρα έως το έτος 2028. Πιο συγκεκριμένα, το 2026 οι μισθοί των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα θα αυξηθούν έως και 4,5%, το 2027 κατά 4,5% και το 2028 κατά 2%. Σημειώνεται ότι το επίσης μεγάλο εργατικό συνδικάτο CCOO αποφάσισε να μην προσυπογράψει τις αυξήσεις μισθών, τουλάχιστον προς το παρόν, ενώ δεν έχει ακόμη γνωστοποιήσει την

τελική του θέση λόγω εσωτερικών διαιρέσεων μεταξύ των τριών επιμέρους ομοσπονδιών που πρέπει να λάβουν την εν λόγω απόφαση (συγκεκριμένα, εργαζομένων στον δημόσιο τομέα, την παιδεία και την υγειονομική περίθαλψη), ωστόσο η τελική του θέση αναμένεται πολύ σύντομα. Η μισθολογική συμφωνία με τα συνδικάτα συνοδεύεται, όπως αναφέρουν έγκυρες οικονομικές πηγές, από ορισμένες ακόμη δεσμεύσεις της Κυβέρνησης, όπως η σταδιακή κατάργηση του ποσοστού αναπλήρωσης που περιορίζει τις θέσεις εργασίας στον δημόσιο τομέα με βάση εκείνες που προβλέπονται προς συνταξιοδότηση, καθώς και κάποιες άλλες βελτιώσεις σχετικά με τις διαδικασίες επιλογής, το ωράριο εργασίας, την επαγγελματική εξέλιξη, τη συνταξιοδότηση και τις πολιτικές αδειών, σύμφωνα με πηγές που εμπλέκονται στις διαπραγματεύσεις. Μεταξύ των άλλων ζητημάτων που θα συμπεριληφθούν στη συμφωνία είναι επίσης η δέσμευση για απεμπλοκή από την γενική εφαρμογή της 35ωρης εβδομάδας εργασίας, καθώς και η ρύθμιση της τηλεργασίας στη Γενική Διοίκηση.

Πιο αναλυτικά, η αύξηση μισθών για το 2025 θα είναι της τάξεως του 2,5%, με αναδρομική εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους, πράγμα που σημαίνει ότι οι αναδρομικές αποδοχές θα συμπεριληφθούν στις μισθοδοσίες του Δεκεμβρίου. Όπως αναφέρουν κυβερνητικές πηγές, τον Ιανουάριο του 2026 οι μισθοί των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα θα αυξηθούν κατά 1,5% επιπλέον, με την

συνολική συνδυασμένη αύξηση μισθών στις αρχές του επόμενου έτους να ανέρχεται σε 4%, στην οποία αναμένεται να ενσωματωθεί και μια επιπλέον μεταβλητή αύξηση της τάξεως του 0,5% που συνδέεται με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) του 2026. Σε αυτήν την περίπτωση, η εν λόγω αύξηση μισθών μονάδας αναμένεται να καταβληθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2027, με αναδρομική ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2026 και θα αφαιρεθεί από την αύξηση του έτους 2027, η οποία θα οριστεί στο 4,5% για το συγκεκριμένο έτος, ενώ η υπόλοιπη αύξηση του 2% θα εφαρμοστεί το 2028.

Οι αυξήσεις μισθών θα αντιπροσωπεύουν μια σωρευτική αύξηση 11% κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ετών, αλλά λαμβάνοντας υπόψη το λεγόμενο «φαινόμενο μεταφοράς» (την αναλογική αύξηση των μπόνους, επιπλέον των βασικών μισθών), η πρακτική αύξηση θα φτάσει το 11,4%, σύμφωνα με τους υπολογισμούς των εργατικών συνδικάτων. Αυτό θα αντιπροσωπεύσει αύξηση 2,9% στην αγοραστική δύναμη κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Σύμφωνα με εδώ έγκυρους αναλυτές, η συναίνεση για τις αυξήσεις μισθών επιτεύχθηκε χάρη στη συμφωνία της Κυβέρνησης να εισάγει την μεταβλητή αύξηση μισθών μονάδας που συνδέεται με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) το 2026, η οποία θα καταβληθεί αναδρομικά το 2027. Επιπλέον, οι ίδιοι αναλυτές εκτιμούν ότι η εν λόγω συμφωνία τερματίζει το προηγούμενο αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις μεταξύ Κυβέρνησης και

συνδικάτων, από το τέλος του περασμένου καλοκαιριού.

Παρεμβάσεις της Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης κας Yolanda Díaz και του Υπουργού Κοινωνικών Δικαιωμάτων κ. Pablo Bustinduy στο πλαίσιο του Nueva Economía Forum

Με αφορμή τις δηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν σε ενημερωτικό πρωινό του Οργανισμού Nueva Economía Fórum στις 27/11 με κεντρικό ομιλητή τον Υπουργό Κοινωνικών Δικαιωμάτων, Κατανάλωσης και Ατζέντας 2030, κ. Pablo Bustinduy, καθώς και τις σχετικές τοποθετήσεις της Αντιπροέδρου και Υπουργού Εργασίας κας Yolanda Díaz, παρατίθενται κατωτέρω τα βασικά σημεία των θεμάτων που βρέθηκαν στο επίκεντρο της συζήτησης. Το εν λόγω ενημερωτικό πρωινό παρακολούθησε εκπροσωπώντας το Γραφείο μας η ασκούμενη κα Π. Μποζίνη. Κατ' αρχάς η κα Díaz αναφέρθηκε στην μη ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης της νομοθεσίας περί πρόληψης επαγγελματικών κινδύνων, έπειτα από σχεδόν 20 μήνες διαπραγματεύσεων. Επισήμανε ότι η πρόοδος ανακόπηκε λόγω τακτικών καθυστέρησης εκ μέρους της εργοδοτικής πλευράς, ήτοι της CEOE (Confederación Española de Organizaciones Empresariales), της κύριας συνομοσπονδίας επιχειρήσεων της Ισπανίας, καθώς και της Cergyme (Confederación Española de la Pequeña y Mediana Empresa) που εκπροσωπεί τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Υπογράμμισε ότι, εντός του τρέχοντος έτους, έχουν καταγραφεί

547 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα και έκανε λόγο για αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του πλαισίου, ώστε να ενσωματώνονται νέοι κίνδυνοι, όπως οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τα ζητήματα ψυχικής υγείας.

Από την πλευρά του, ο Υπουργός κ. Bustinduy ανακοίνωσε ότι στις 11 Δεκεμβρίου θα τεθούν σε ψηφοφορία στο Κογκρέσο οι τροπολογίες της συνολικής μεταρρύθμισης των νόμων για την αναπηρία και τις δημόσιες υπηρεσίες και παροχές για άτομα που, λόγω ηλικίας, ασθένειας ή αναπηρίας, χρειάζονται υποστήριξη για να πραγματοποιήσουν τις καθημερινές τους δραστηριότητες, σε συνάρτηση με τις νέες συνταγματικές προβλέψεις του άρθρου 49. Τόνισε ότι οι μεταρρυθμίσεις συγκεντρώνουν ευρεία κοινωνική στήριξη και ότι η ενίσχυση και τήρηση του συστήματος των ως άνω δημόσιων υπηρεσιών αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις της κοινωνικής πολιτικής, τα προσεχή χρόνια.

Εκτιμήσεις ΟΟΣΑ για μακροοικονομικά μεγέθη Ισπανίας – προτροπή προς μεταρρύθμιση συστήματος συντάξεων

Στις 26/11, κλιμάκιο του ΟΟΣΑ υπό τον Γενικό Γραμματέα κ. Cormann επισκέφθηκε την Ισπανία με σκοπό να παρουσιάσει την έκθεση “Economic Survey 2025” για την ισπανική οικονομία, όπου αποτυπώνονται μεν οι θετικές αναπτυξιακές επιδόσεις αυτής, ωστόσο επισημαίνονται και ορισμένες ανάγκες μεταρρυθμίσεων προς την ισπανική

Κυβέρνηση, μεταξύ των οποίων αυτή του συνταξιοδοτικού συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση του προσδόκιμου ζωής. Όπως ανέφεραν εδώ οικονομικές πηγές, κατά την επίσκεψη του Γεν. Γραμματέα του ΟΟΣΑ στο ισπανικό ΥΠΕΞ, ο Υπουργός κ. Albares επιβεβαίωσε την υποψηφιότητα της χώρας να φιλοξενήσει τη υπουργική σύνοδο κορυφής του περιφερειακού προγράμματος του ΟΟΣΑ για τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική το 2026.

Στην ως άνω έκθεσή του, ο ΟΟΣΑ σημειώνει ότι η ισπανική οικονομία έχει αποδώσει εξαιρετικά, σημειώνοντας αύξηση του ΑΕΠ υψηλότερη από αυτή άλλων ευρωπαϊκών χωρών και ανώτερη των περισσότερων οικονομικών προβλέψεων. Η έκθεση επιδιώκει ωστόσο, να καταστεί οδηγός δράσης για το μέλλον της ισπανικής οικονομίας, εκφράζοντας σε ορισμένες περιπτώσεις την αντίθεσή της με ορισμένες από τις πολιτικές της ισπανικής Κυβέρνησης, ιδίως όσον αφορά τις συντάξεις και τους φόρους. Κατ' αρχήν, ο ΟΟΣΑ εκτιμά πως η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας είναι υπερβολική, γεγονός που αποθαρρύνει την απασχόληση, ενώ υποστηρίζει την αύξηση της φορολογίας στην κατανάλωση προκειμένου να αυξηθούν τα φορολογικά έσοδα.

Στην έκθεσή του, ο ΟΟΣΑ προειδοποιεί ότι παρά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις, όπως η αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης, η παράταση της περιόδου εισφορών, ο «μηχανισμός δικαιοσύνης μεταξύ των γενεών» (MEI) και η μεταρρύθμιση του «ειδικού καθεστώτος για τους

αυτοαπασχολούμενους», το χάσμα μεταξύ συνταξιοδοτικών δαπανών και διαθέσιμου εθνικού εισοδήματος αναμένεται να διευρυνθεί στην Ισπανία τις επόμενες δεκαετίες. Ως εκ τούτου, ο ΟΟΣΑ θεωρεί αναγκαία πρόσθετα μέτρα, μεταξύ των οποίων τη θέσπιση προσαρμογής για το προσδόκιμο ζωής που ήδη ξεπερνά τα 84 χρόνια, την παράταση της περιόδου αναφοράς για τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων ή παρόμοιους μηχανισμούς, ώστε να εξακολουθήσει το δημόσιο χρέος πορεία σταθερής πτώσης σε σύγκριση με το ΑΕΠ. Ο ΟΟΣΑ παροτρύνει την ισπανική Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει την αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών, να μειωθούν οι αναποτελεσματικές δαπάνες και να βελτιωθεί η είσπραξη φόρων. Ο Οργανισμός απορρίπτει επί της αρχής την υψηλή φορολογική επιβάρυνση στην εργασία, προειδοποιώντας ότι «νέες αυξήσεις στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης θα μπορούσαν να βλάψουν την απασχόληση». Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η αναλογία της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης προς το ΑΕΠ στην Ισπανία το 2023 ήταν 37,3%, υψηλότερος από τον μέσο όρο του 33,9% μεταξύ των χωρών Οργανισμού. Από την άλλη, ο ΟΟΣΑ διαπιστώνει πως η Ισπανία εισπράττει λιγότερα από την φορολόγηση της κατανάλωσης από ό,τι οι εταίροι της στην Ε.Ε. και τον ΟΟΣΑ και γι' αυτό ο Οργανισμός θεωρεί απαραίτητο να πραγματοποιηθεί συνολική φορολογική μεταρρύθμιση για την επανεξισορρόπηση των πληρωμών και την αύξηση των εσόδων. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ,

«οι διαθέσιμες επιλογές περιλαμβάνουν την εναρμόνιση των συντελεστών ΦΠΑ και τη μείωση των απαλλαγών, την εξίσωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στο ντίζελ και τη βενζίνη και την ενίσχυση της φορολογίας της ενέργειας και των οχημάτων, μαζί με τη μείωση των φορολογικών βαρών για οικογένειες με χαμηλό εισόδημα».

Η έκθεση του ΟΟΣΑ εκτιμά ότι οι δαπάνες για συντάξεις θα αυξηθούν κατά 3,2 μονάδες του ΑΕΠ μεταξύ 2023 και 2050, ενώ οι δαπάνες που σχετίζονται με τη γήρανση θα αυξηθούν κατά 5,2 μονάδες. Σύμφωνα με τον Οργανισμό, οι δαπάνες για τις συντάξεις θα αυξηθούν, δημιουργώντας έναν αυξανόμενο όγκο «σιωπηρών» υποχρεώσεων που επί του παρόντος δεν έχουν προβλεφθεί, ενώ ο ΟΟΣΑ προειδοποιεί ότι «η αναπροσαρμογή των συντάξεων στον πληθωρισμό και η έλλειψη αυτόματης προσαρμογής προς το αυξημένο προσδόκιμο ζωής αυξάνουν το κόστος του συστήματος». Κατά την εκτίμηση του Οργανισμού, θα πρέπει αφ' ενός να ενθαρρυνθούν οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας να παραμείνουν απασχολούμενοι και αφ' ετέρου να επεκταθεί το σύστημα εκπαίδευσης / επιμόρφωσης ενηλίκων. Ο ΟΟΣΑ εκτιμά πως «το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας έχει αυξηθεί τις τελευταίες δύο δεκαετίες στην Ισπανία, ωστόσο παραμένει συγκριτικά χαμηλό, το ποσοστό απασχόλησης αυτών είναι κάτω από τα μέσα επίπεδα των χωρών του Οργανισμού και μειώνεται απότομα μετά την ηλικία των 55 ετών λόγω πρόωρης συνταξιοδότησης,

απαξίωσης των δεξιοτήτων και περιορισμένης προσαρμοστικότητας στην εργασία».

Σε σχετική δήλωσή του, ο κ. Cormann διαβεβαίωσε ότι οι «φιλόδοξες» μεταρρυθμίσεις που έκανε η Ισπανία τα τελευταία χρόνια θα πρέπει να λειτουργήσουν ως παράδειγμα για άλλες χώρες, ενώ σχετικά με την έλλειψη εγκεκριμένων κρατικών προϋπολογισμών από το έτος 2023, ο Γεν. Γραμματέας του ΟΟΣΑ περιορίστηκε στο να εκφράσει την πεποίθησή του ότι «η δημοκρατική δυναμική είναι η πλέον αποτελεσματική». Ο ΟΟΣΑ διακρίνει εξάλλου βελτίωση της ένταξης των μεταναστών στην αγορά εργασίας της Ισπανίας, τονίζοντας πάντως περιθώρια βελτίωσης σε τομείς όπως η απλούστευση των θεωρήσεων εργασίας πριν την άφιξη, οι διμερείς συμφωνίες εργασίας, η αναγνώριση πτυχίων ή η αύξηση του προσωπικού για τη διαχείριση των αφίξεων μεταναστών, βήματα που, όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, «θα μπορούσαν να προσελκύσουν περισσότερους ειδικευμένους μετανάστες και να βοηθήσουν στην άμβλυση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού».

Ο ΟΟΣΑ παραδέχεται ότι τα δημόσια οικονομικά της Ισπανίας έχουν βελτιωθεί, με το δημόσιο χρέος να μειώνεται σταδιακά σε σχετικούς όρους από το 2021, φθάνοντας το 101,8% του ΑΕΠ στα τέλη του 2024, ωστόσο εκτιμά πως αυτό το επίπεδο εξακολουθεί να είναι υψηλό και ότι η αυξανόμενη πίεση να δαπανηθούν περισσότερα κονδύλια μακροπρόθεσμα σε τομείς όπως η άμυνα, η

κλιματική αλλαγή και η γήρανση, καθιστά επιτακτική την προσπάθεια συγκράτησης του χρέους. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, «η στιγμή ευημερίας που βιώνει η ισπανική οικονομία, η οποία αναπτύσσεται με ρυθμό κοντά στο 3% (συγκεκριμένα ο Οργανισμός τοποθετεί τον ρυθμό ανάπτυξης του 2025 στο 2,9%) είναι ευνοϊκή για την βελτίωση των μακροοικονομικών μεγεθών και την εξυγίανση των δημοσιονομικών της χώρας». Η έκθεση του ΟΟΣΑ αναφέρει ότι «δεδομένης της ισχυρής δυναμικής ανάπτυξης, η επιτάχυνση του ρυθμού μείωσης του ελλείμματος θα επιτρέψει στην Ισπανία να ανασυγκροτήσει ταχύτερα τα δημοσιονομικά αποθέματα ασφαλείας για να ανταποκριθεί αποτελεσματικά σε μελλοντικές κρίσεις ή υφέσεις».

Πέραν των ανωτέρω, η έκθεση ΟΟΣΑ εμβαθύνει σε ζητήματα όπως η κατάσταση του τραπεζικού τομέα, ο οποίος χαρακτηρίζεται «καλά κεφαλαιοποιημένος και κερδοφόρος παρά την επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών». Ο ΟΟΣΑ επισημαίνει εξάλλου την ανάγκη αύξησης της προσφοράς οικονομικά προσιτής στέγασης, επιτάχυνσης των διαδικασιών αστικής ανάπτυξης και περισσότερων επενδύσεων στην κοινωνική στέγαση. Επιπλέον, η έκθεση ασχολείται και με διαρθρωτικά ζητήματα του ισπανικού παραγωγικού ιστού, όπως η κατάσταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αντιπροσωπεύουν το 99% του επιχειρηματικού ιστού και απασχολούν την πλειονότητα του εργατικού δυναμικού κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών και για τις οποίες

ο ΟΟΣΑ θεωρεί ότι είναι «σημαντικά λιγότερο παραγωγικές από τις μεγάλες εταιρείες», αποδίδοντας την έλλειψη παραγωγικότητας, μεταξύ άλλων, στην περιορισμένη πρόσβαση των μικρομεσαίων σε εξωτερική χρηματοδότηση και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, την πολυπλοκότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων και το χαμηλότερο ποσοστό υιοθέτησης προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών.

**Διεθνές τεχνολογικό συνέδριο
Horizon Deep Tech Summit
(Μαδρίτη, 26-27 Νοεμβρίου 2025)**

Ενημερώνουμε ότι πραγματοποιείται κατά το διήμερο 26-27 Νοεμβρίου, την πρώτη ημέρα σε εμβληματικό κτίριο του Επιμελητηρίου Μαδρίτης στο παλαιό κέντρο της πόλης (Palacio de Santoña) και την δεύτερη στο τεχνολογικό πάρκο La Nave στα περίχωρα της Μαδρίτης, το διεθνές τεχνολογικό συνέδριο Horizon Deep Tech Summit (<https://www.horizondeeptech.com>), υπό την διοργάνωση της συμβουλευτικής εταιρείας Futuro Perfecto και του Επιμελητηρίου Μαδρίτης.

Ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης κ. Γκάσιος, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης των διοργανωτών, παρέστη ως ομιλητής σε πάνελ συζήτησης με θέμα “National Strategies, European Vision – Public Funding as a Catalyst for Innovation”, όπου είχε την ευκαιρία να αναπτύξει τις εθνικές πολιτικές και τις στρατηγικές προτεραιότητες της Ελλάδος για την προώθηση των οικοσυστημάτων καινοτομίας, τα κύρια εθνικά και ευρωπαϊκά

μέσα χρηματοδότησης, τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το νεοφυές και καινοτόμο επιχειρείν στην χώρα

μας αλλά και στην Ευρώπη γενικότερα, τις εθνικές πολιτικές προσέλκυσης επενδύσεων και ξένων ταλέντων σε τεχνολογικούς και καινοτόμους κλάδους, καθώς επίσης τις προοπτικές μελλοντικών εργαλείων χρηματοδοτήσεων της καινοτομίας στην Ευρώπη, τις ανάγκες «ελάφρυνσης του κανονιστικού πλαισίου και απλοποίησης διοικητικών διαδικασιών, καθώς και τον ρόλο της διαπεριφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, αλλά και με γειτονικά της Ε.Ε. κράτη. Στο πάνελ μετείχε επίσης ο κ. Bekir Polat, VP του τουρκικού κρατικού οργανισμού προσέλκυσης επενδύσεων Invest in Turkiye, καθώς και, ως συντονίστρια, η κα Daria Mashkina, Senior Advisor στα εδώ γραφεία του φινλανδικού Οργανισμού εξωστρέφειας Business Finland.

